

# OBČINA LANCOVO V STARIH ČASOPISIH

## 1228

Pusti grad pri Lipnici zgodovinski viri prvič omenjajo leta 1228, ko ga je prevzel grof Friderik Ortenburški. Njegov rod je tu živel do leta 1418, ko je umrl Friderik III., zaslužen tudi za razvoj železarstva na Gorenjskem.

**Vir: Prelepa Gorenjska**

## 1296

Prvič se Lancovo omenja leta 1296 v listini, izdani na Lipniškem gradu (Waldenberg), kjer se omenjata viteza Friderik in Leutold »vom Lanzawe«.

**Vir: wikipedia.org**

## 1414

Kot Pewscheldorf se leta 1414 v virih prvič omenja Mošnja (d. Ravnica). Kasneje se v prvem radovljiškem urbarju (1498) ta vas omenja kot Baowl.

**Vir: Historična topografija Kranjske, 1975**

## 1498

Brda (Egk) so prvič omenjena v prvem radovljiškem urbarju iz leta 1498 (omemba župana Lenarta).

**Vir: Zbornik 100 let Plamena**

V radovljiškem urbarju leta iz leta 1498 se prvič omenja naselje Vošče (Betz).

**Vir: Historična topografija Kranjske, 1975**

## 1597

Leta 1597 se v drugem radovljiškem urbarju omenja župan Lancovega Andrej (in župan Brd Lovro).

**Vir: Zbornik 100 let Plamena**

## 1848

Končaje opomnim še nesrečo, ki se je te dni v našim kraji zgodila: Lenart Katrašnik, kajzar iz Zgornje Lipnice gre pred nekolikimi dnevi kostanj klatiti, pade z dervesa, in se tako zlo potolče, de je mogel čez tri dni umreti. Ljudem se nemore nikoli dosti perporočiti, de naj dobro gledajo, kadar so na drevesu, kam de stopijo. Vsakimu štomelju ni treba svojiga življenja zaupati. Te zgodbe pa zlast zato omomnim, ker je v ti hiši v kratkim času troje ljudi čudno smert storilo, ter se od ust do ust

perpoveduje, de je ta kočura ravno tista, v kateri je njega dni Pustograška gospa otroka svojiga nezvestiga moža umorila. - V Kamni Gorici, 28. dan kozoperska 1848.  
/ J. Uršič

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 15. 11. 1848

1880

Iz Lancovega. – Pri volitvi občinskega starešinstva 29. dne svečana so bili izvoljeni: za župana France Olifčič, posestnik v Berdah, za svetovalca pa Val. Dežman in Matej Fister.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 31. 3. 1880

1891

---

V Spodnji Lipnici blizu Radovljice je prostovoljno na prodaji

## žaga s travnikom

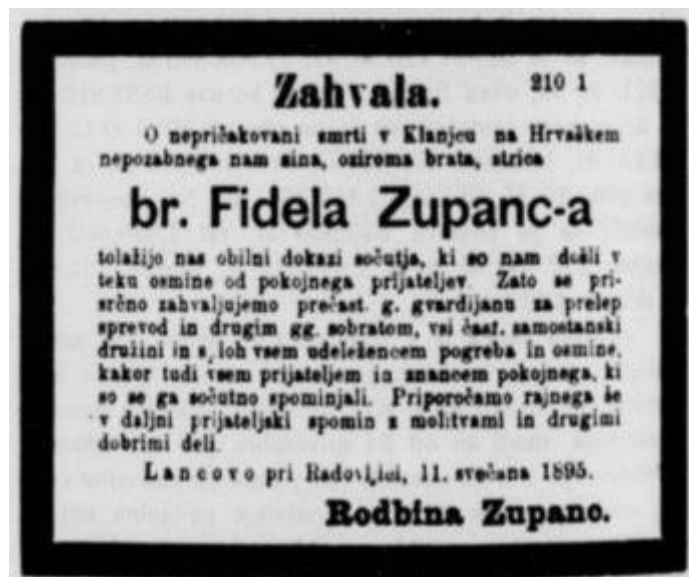
kateri obaeza 1 $\frac{1}{2}$  orala in leži tik žage. Pogoji so jako ugodni. — Natančneja pojasnila daje **Ivan Babič**, „Hôtel Basti“ v Radovljici. (504—2)

---

Oglas žage v Sp. Lipnici

Vir: Slovenski narod, 25. 6. 1891

1895



**Zahvala.** 210 1

O nepričakovani smrti v Klanjcu na Hrvaškem nepozabnega nam sina, oziroma brata, strica

**br. Fidela Zupanc-a**

tolalijo nas obilni dokazi sočutja, ki so nam došli v teku osmine od pokojnega prijateljev. Zato se pri srčno zahvaljujemo prečast. g. gvardijanu za prelep spreved in drugim gg. sobratom, vsi čast. samostanski družini in s. loh vsem udeležencem pogreba in osmine, kakor tudi vsem prijateljem in znancem pokojnega, ki so se ga sočutno spominjali. Priporočamo rajnega še v daljni prijateljski spomin s molitvami in drugimi dobrimi deli.

Lancovo pri Radovljici, 11. svečana 1895.

**Rodbina Zupano.**

Domoljub, 21. 2. 1895

Utonil je dne 30. Junija do poludne v Savi mej Radovljico in Globokim mej kopanjem 22-letni Franc Golmajer iz Zgornje Lipnice. Izvlekli so ga še le polupodne iz vode.

**Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 12. 7. 1895**

## 1897

**Občni zbor KSD.** Katoliško slovensko društvo za radovljiški okraj ima svoj občni zbor in shod dne 5. septembra, v nedeljo popoludne ob polu Štirih pri "Pižu" pri radovljiškem savskem mostu s sledečim vspeedom. - 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Volitev novega odbora. 4. Posamezni nasveti. 5. Pri tem zboru poročajo gg. poslanci Ažman, Pogačnik in dr. Krek o deželnem in državnem zboru. K obilni vdeležbi vabi odbor.

**Vir: Domoljub, 02. 09. 1897**

**Shod SKD na Lancovem.** Iz Radolice, sredi septembra. Dne 5. septembra se je vršil IV. občni zbor kat. slov. društva za radoliški okraj. Iz poročila tajnika g. Ažmana posnamemo, da se društvo krepko razvija, tako glede prirejanja shodov kakor glede števila udov, ki je letos naraslo na 604. - Tudi društveno premoženje je v ugodnem stanju. Odbor se je obnovil tako, da so se izvolili vsi dosedanji odborniki, le namesto odstopivšega župnika kranjskogorskega je bil izvoljen gospod Šinkovec, župni upravitelj na Jesenicah. - Odbor se je nato sladeče sestavil: Janez Vurnik, podobar v Radolici, predsednik; Janez Novak, dekan v Radolici, I. podpredsednik, Ignacij Zupan iz Kamne gorice, II. podpredsednik; Janez Ažman, župnik v Gorjah, tajnik in blagajnik. Odborniki: Anton Soklič, župan na Kor. Beli; Jakob Žumer, župan v Gorjah; Andrej Jurgele, župan v Mošnjah; Janez Arh, župan v Srednji vasi v Bohinju; Jožef Pogačnik, c. kr. poštar v Podnartu in državni poslanec. Namestnika: Janez Berlic, župnik v Mošnjah in Klemen Dovžan, posestnik v Zabreznici. - Nato sta še poročala deželni poslanec Ažman o pretečenem zasedanju kranjskega deželnega zbora in državni poslanec Pogačnik o državnoborskih razmerah. Enoglasno se je vzprejela resolucija: "Pri radoliškem mostu dne 5. sept. t. l. zbrani volilci obsojajo kar najostreje obstrukcijo nemških nacjonalcev in zahtevajo jednako jezikovno naredbo za vsa slovenske dežele, kakoršno je vlada izdala sa Češko in Moravsko. - Krono vsemu shodu pa je postavil g. dr. Krek, ki se je v kljub temu, da je isti dan malo prej s tovarišem držav. poslancem Pogačnikom govoril na shodu v Predosljah potrudil v Radolico in v krasnem govoru razvil hvaležnim poslušalcem načrt, kako bi se dalo pomagati delavskim stanovom: kmetu, obrtniku in delavcu. Po ponesrečenem poskusu nekaterih demokratov, ki so hoteli motiti shod, se je ta zaključil v splošno zadovoljnost.

**Vir: Domoljub, 7. 10. 1897**

## 1900

**Nabor konj.** V radovljiškem političnem okraju se vrši nabor konj, in sicer: dne 10. velikega travna za občine; Kropa Lancovo, Ovsiše, Radovljica, Kamnagorica in Predtrg v Radovljici; dne 11. za občino Mošnje v Mošnjah; dne 12. za občini Lesce in Begunje v Lescah; dne 14. za občini Gorje v Zgornjih Gorjah; dne 15. za občino Bled na Bledu; dne 16. za občini Bohinjska Bistrica in Srednja vas v Bohinjski Bistrici; dne 17. ob devetih dopoldne, za občine Jesenice, Breznica, Koroška Bela v Mostah,

ravno tisti dan ob treh popoldni; za občine Kranjskagora, Rateče, Dovje in Fužine v Kranjskigori.

**Vir: Gorenjec, 14. 4. 1900**

## 1901

Na Lancovem pri Radovljici imajo — kakor se nam poroča — mesoglednika, ki po gostilnah napada volilce napredne stranke, da so »brezverci« in »cukrati«, toda mož pa ne ve, da svojega posla kot mesoglednik ne opravlja, kakor veleva postava. Dve leti ni prišel pogledat živali, ki so bile zaklane, a pristojbino za pregledovanje pa vedno pobira. Pristojna oblast naj bi nato gledala, da se kaj takega ne dogaja več. Gospod mesoglednik, pometajte pred svojim pragom!

**Vir: Gorenjec, 5. 1. 1901**

**Z Lancovega pri Radovljici.** Tudi v našo skrito in mirno občino, o kateri se dosedaj ni skoro ničesar bralo v časnikih, je pripluskalo razburkano valovje zadnjih državnozborskih volitev. Že več stoletij stoje skromne vasice te občine in mnogokrat smo mi lancovski občani šli volit, a takih volitev, kakršne so bile ravno zadnje, še nismo imeli. Prihodnje pa bodo morda še živahnejše in burnejše! Zato je potrebno, da se tudi pri nas ljudje nekoliko bolj seznanijo z volilnim gibanjem, ki je zaneslo nemir in prepir tudi k nam. Ni dobro, da pri nas bero le tistega lažnivega "Domoljuba", katerega jim vsiljujejo v župnišču. "Da se resnica prav spozna, je treba slišati obeh strani zvona." Zatorej je tudi potrebno, da naši občani bero več časnikov in potem sami premislijo, kateri jih uče bolj prav. - Pri zadnjih državnozborskih volitvah so tudi pri nas brez malih izjem volili advokata Šušteršiča in poštarja Pogačnika, ker sta radovljiški dekan in kapelan tako velela. Ali kaj imajo ravno duhovni pri posvetnih volitvah opraviti ter nas kmete siliti, da naj volimo njihove privrženice! Kakor duhovni ničesar ne store za nas v posvetnih zadevah in ničesar ne dado, temveč jim moramo še mi vedno dajati, tako naj tudi pri volitvah nas puste v miru, da si bomo izbrali in volili za poslance take može, katere poznamo, da so nam naklonjeni in da bodo tudi kot poslanci delali za nas! Že marsikako dobro in koristno napravo, kakor tudi denarne podpore smo dobili od naše kmetijske družbe. Zato vsi vemo, da je ta kmetijska družba nam kmetom koristna. Ali bi torej ne bilo za nas bolj prav in bolj pametno, ako bi bili volili namesto poštarja Pogačnika ravnatelja naše kmetijske družbe Gustava Pirca in namesto tistega dr. Sušteršiča, ki je hotel uničiti našo kmetijsko družbo ter pridobiti njeno premoženje za svoje strankarske namene, ljudskega učitelja Jelenca? Radovljiški dekan je s prižnice pohvalil vse tiste Lancovčane, ki so volili Sušteršiča in Pogačnika. No, on že ve, zakaj jih je hvalil! Ali pa jim je že kdaj kaj dal? Hvali jih lahko, ker je hvala dober kup; toda ta hvala jim ne bode nič pomagala! A on se zdaj pred drugimi duhovni le lahko zrnagonosno pobaha, kako smo skoro vsi lancovski občani slepo glasovali za kandidata lažnive in hinavske "katoliške" stranke! Predtržane pa je grajal, ker mu niso volili po volji. Ali oni so celi možje, ki so glasovali po svojem zdravem razumu in prepričanju za tista kandidata, katera so spoznali za najboljša in najsposobnejša; a mi nismo pravi možje, ker smo volili tako, kakor sta nam velela radovljiški dekan in kapelan, ki le sebi dobro želita! Še mnogo zanimivega bi mogli povedati o zadnjih državnozborskih volitvah v naši občini, ali za zdaj hočemo to opustiti ter si prihraniti moči in prostor - za prihodnje volitve. / Lancovčani, ki so se zbudili.

**Vir: Gorenjec, 12. 1. 1901**

**Z Lancovega** pri Radovljici se nam piše: "Kakor sem izvedel iz zanesljivega vira, misli radovljiški kaplan na Lancovem ustanoviti konzum. Da bode to blagoslovljeno podjetje na podlagi velikega mojstra Petra, se razvidi iz tega, da nas skoro vsak drug dan počastita s svojim obiskom kapelan in njegov čuvaj organist in se pri Dežmanu prav pridno vadita sukati po znani Petrovi štangi in se šele pozno v noč skrivnostno-sladko ginjena vračata domov. Tudi kmete rada hodita vezovat, ali iz prijaznosti, ali zato, ker smo tukaj letos nakuhali obilo hruševega žganja, nam ni znano". To pa verno, da ga rada vlečeta in pri tem poslu se kar nič ne ozirata na liberalca ali klerikalca, samo da je zastonj. Da se nam kar vsiljuje ta blagoslovljeni hujskač, se je razvidelo iz njegovega shoda, ker se ga nas večina zavednih kmetov ni hotela udeležiti in celo neki klerikalni kmet je vpil pred Dežmanovo hišo: »Kaj nas spravlja ta far skupaj, mi hostarji imamo svojo vero." Vidite, g. kapelan, nikar ne preobračajte kozolcev, pa Vas bodemo spoštovali, tako pa sejete prepir in bodete želi vihar. - Lancovčan.

**Vir: Gorenjec, 19. 1. 1901**

**Lancovski občinski zastop** pri Radovljici je imel pred kratkim sejo, ki je izpadla v splošno zadovoljstvo občanov. Na dnevnem redu je bilo več važnih točk. Župan g. Franc Zupanc je pred vsem priporočal, da bi občinski zastop izvolil čast. g. župnika Berceta v Boštanju svojim častnim občanom. Po kratkem uvaževanju njegovih izrednih zaslug za svojo domačo občino, kateri je gmotno mnogo koristil, so vsi odborniki temu predlogu, pritrtili z veseljem in mu izrekli enoglasno največjo čast, katero more občina podeliti. - Potem se je odobril letni račun. Tisti izkazuje 1356 kron 23 vinarjev dohodkov in 954 kron 48 vin. troškov, torej 401 krono 75 vin. prebitka. Ako se uvažuje, da je bilo prejšnje leto 91 kron primankljaja, mora vsak pravičen človek priznati, da je bilo občinsko gospodarstvo jako uzorno in je le želeti, da bi vedno tako ostalo. - Nadalje se je dovolilo družbi sv. Cirila in Metoda 10 kron podpore in rešilo še več važnih stvari. Po večurni seji so se pa zbrali nekateri odborniki v gostilni g. Šušteršiča na kozarec vina.

**Vir: Gorenjec, 16. 2. 1901**

Častni občan Berce. Iz Radovljice. Kakor je že cenjenim bralcem znano, je izvolil lancovski občinski odbor gosp. župnika Berceta častnim občanom. To dejstvo je razveselilo vse poštene rodoljube. Prinesli so to vest »Slovenski Narod«, "Gorenjec" in več drugih listov. Tudi lancovski občinski odbor bil je misli, da je s tem odlikovanjem svojega zaslužnega rojaka in župnika, vsem ustregel. Vendar pa temu ni tako. Komaj je izvedel o tem radovljiški dekan, prijela se ga je neka neumljiva razburjenost. Drugi dan je dal poklicati več odličnih mož z Lancovega ter jih je izpraševal, kako se je moglo zgoditi, da so največjega škofovega sovražnika izvolili častnim občanom. Dejal je: "To je sramota za občino." Eden teh mož pa se mu je odrezal: "Gospod dekan, mi smo ponosni na Meršolovega gospoda, zasluge za občino tudi ima, in zato je prav, da smo ga odlikovali." Mi pa vprašamo: "Ali gre škofova nestrpnost res tako daleč, da sovraži poštene duhovnike?" Res lepo delo višjepastirske krščanske ljubezni!

**Vir: Gorenjec, 16. 2. 1901**

Z Lancovega, 10 marca. (Deputacija občine Lancovo v Boštanju.) Prve dni tega meseca šla je deputacija občine Lancovo v Boštanj, da izroči svojemu častnemu

občanu, č. g. Antonu Bercetu diplomo. Zastopništvo občine je ob tej priliki povdarjalo, kako velike zasluge si je g. župnik pridobil za občino, kako vseobče se mu jih priznava in se ga spoštuje kot vrlega narodnjaka. Hiša Meršolova je bila stara in izmed najveljavnejših hiš na Gorenjskem in iz tega rodu je delovalo v zadnjih 20. letih oziroma še deluje osem duhovnikov v ljubljanski škofiji. Omenjen bodi blagosrčni g. kanonik Meršol Matej. — Vsled nesreč je hiša padla, a božja previdnost izbrala si je g. slavljenca za vzdržatelja mnogobrojne družine, zato pa ga je tudi obdarila s potrebnimi lastnostmi: s požrtvovalnostjo, samozatajevanjem in blagosrčnostjo. — Gospod župnik je sprejel diplomo, ki mu bo dokaz preiskrenih vezi z domačo občino, dokaz, da ga domači občani umejo in cene njegovo delovanje in to mu je v veliko uteho, obenem pa v spodbudo, i nadalje nositi prevzete skrbi in delovati za prosveto slovenskega naroda. — Ob tej priliki mogla se je deputacija prepričati, da je Boštanj res dvakrat lep. Pokrajina je krasna: lepe doline, rodovitno polje, bogati gozdi in vzgledni sadni vrti — pa vinske gorice! V sadjarstvu je Gorenjska v zadnjih letih lepo napredovala, ali Dolenjci so veliko pred nami. Zanimive so pa vinske gorice! Vino, kakršno rode posebno novi nasadi v Boštanju, je res dragoceno; pridelek iz župniških vinogradov je tako sladak, da ne bi nihče mislil, da je to rodila Dolenjska. Zato pa pozivljemo gorenjske gostilničarje, naj skrbe, da se bode točila v njihovih gostilnah pristna dolenska kapljica! Drugo, kar krasi Boštanj, je lepa sloga, katera družī župljane; v prijaznosti žive med seboj in delujejo uspešno v svojem poklicu. Duhovščina, učiteljstvo in razni zastopi, pa graščine z inteligenco in preprostimi domačini, povsod vlada neka zaupna udanost. Da, kjer vlada taka ljubezen, tam uspeva dušno pastirstvo in šola, tam se blaži ljudstvo in napreduje vsestransko. Boštanj bodi nam Slovencem vzor! Slava našemu častnemu občanu, v dvakrat lepem Boštanju! Slava vrlim Boštanjcem!

**Vir: Gorenjec, 16. 3. 1901**

**Semenj na Lancovem.** Iz Lancovega pri Radovljici se nam piše: Dne 18. t. m smo imeli pri nas štrukljevo nedeljo, po domače semenj. Vsakokrat je bila pri naši podružnici tudi maša, ali letos ne vemo, kaj smo se gospodu radovljiškemu dekanu zamerili, da ni oznanil maše. Kakor se sliši, se g. dekan izgovarja, da ni bilo k njemu nobega moža, da bi ga bil prosil, da bi bil oznanil mašo. Kot lancovski kmet pa mislim, da je gospod dekan, kot naš dušni pastir in vodja cerkvenih opravil le on odgovoren o teh zadevah. Mi lančovški kmetje pa smo vseeno spekli štruklje, čeprav ni bilo maše v naši podružnici in so jih prišli gospod kapelan Fronc s svojo gardo pobirati, akoravno niso bili blagoslovljeni. O, dragi Lancovljani, kdaj bodete pametni, da se ne boste pustili imeti za norca.

**Vir: Gorenjec, 31. 8. 1901**

**Povodenj.** Iz radovljiškega okraja. Tudi «Gorenjec» je že poročal, koliko škode je napravila minuli mesec zadnja povodenj, zlasti pri Cajhnovem jezu tik Radovljice, katerega je voda deloma poškodovala. Gospod župan lancovski, čegar last je dotični jez, ne more sedaj zmagati ogromnih troškov, ki mu bode jih bode provzročila nova zgradba tega jezu, zato je poprosil podpore. Dobro bi pa bilo, če dotični faktorji vpoštevajo to prošnjo in jo kolikor mogoče hitro rešijo, kajti, ako g. župan ne bode kmalu popravil jezu, tedaj bo voda trgala še naprej, in je zlasti v nevarnosti bližnji okrajni most in več mlinov, katere bo voda polagoma odnesla. Zatorej še enkrat nujno kakor tudi uljudno opozarjamo poklicane faktorje, da v kratkem rešijo vloženo prošnjo, in sicer kolikor možno ugodno. Saj celo pregovor pravi: “Kdor hitro da, dvakrat da”.

**Vir: Gorenjec, 21. 12. 1901**

## 1902

Županom na Lancovem pri Radovljici je bil minulo sredo izvoljen posestnik Valentin Dežman, njegovim namestnikom Franc Zupanc. Prejšnji župan je bil gospod Franc Zupanc, ki je odklonil zopetno izvolitev kot župan.

**Vir: Gorenjec, 31. 5. 1902**

Volitev župana. Na Lancovem je bil županom soglasno izvoljen občespoštovani posestnik Val. Dežman.

**Vir: Domoljub, 19. 6. 1902**

**Občinski zastop.** Na Lancovem pri Radovljici je občinski zastop sestavljen takole: Valentin Dežman z Lancovega, župan; Franc Zupanc in Janez Dežman iz Lancovega, J. Rogač iz Zgornje Lipnice, Mihael Rozman, Matevž Koželj in Janez Lukan iz Spodnje Lipnice, občinski svetovalci.

**Vir: Gorenjec, 21. 6. 1902**

Čudež ali slučaj? Na Lancovem pri Radovljici je v hiši, ki se ji pravi po domače »pri Grilcu« hrom fant z imenom Matevž Dežman. Ta je imel v svojem devetem letu hudo bolezen, a ko je že okreval in shodil, dobil je še hudo hripo, ki mu je pustila za nasledek trde in krive noge tako, da revež ni mogel prav nič stopiti nanje. Oče Janez Dežman je poskusil vse, da bi ga zopet spravil na noge, pa je bil ves trud zaman. Bil je ž njim pri več zdravnikih in tudi pri g. dr. Š., ki mu je svetoval da naj pošlje hromca v bolnišnico ljubljansko, češ, da bi ga tam počasi že ozdravili. Ali ker se je fant temu odločno protivil, ga je oče pustil doma in prepustil njegovi usodi. G. dr. Š. je tudi rekel Janezu Dežmanu, da mu bode hromi sin tudi sam shodil pozneje, ko bode bolj močan postal, zato pa da naj uživa dobro, tečno hrano kakor: juho, meso i. t. d. Toda hromi Matevž ni maral jesti ne mesa, ne juhe, ne kruha in skoro nobene boljše jedi, pil ni niti mošta niti vina, ampak dišalo mu je le žganje. Nad vse čudno pa je bilo pri njem to, da ga je bilo vedno zelo strah v stanovanli sobi ponoči in podnevi in ni sam ali z otroci v njej ostal po nobeni ceni. Zdaj je star dvajset let, in noge so se mu bile same od sebe že toliko zmehčale, da so se mu v kolenih udajale v pravi kot in je zadnje dve leti že dokaj lahko in dobro hodil po kolenih in opravljal razna domača in poljska dela, ker mu je zgornji del života zelo močan. Sedaj pa pride na vrsto nadaljnje ozdravljenje njegovih nog, katero priprosto tamošnje ljudstvo proglašja naravnost za čudež. To pa se je zgodilo tako-le: Na sv. Barbare dan, t. j. 4. t. m. je peljal Janez Dežman hromega sina na Brezje k spovedi. Koga zvečer pripelje zopet domov, je hromeč že moral iti v hišo po kolenih. Ako potem v topli sobi nekoliko posedi in se ogreje, naenkrat vstane in gre sam po nogah po sobi. Noge so se mu namreč hipno toliko zboljšale in zravnale, da more hoditi po njih. Vendar pa popolnoma zdrave še zdaj niso. Še so nekoliko krive in trde, in hromeč se opira ob palico, ko hodi. Vendar pa je upanje, da v kratkem popolnoma ozdravi, ker okrevanec čuti, da mu zopet redno prihaja kri v noge in da so te zopet gorke, med tem ko so bile prej vedno mrzle. Tudi je zdaj vsako jed lahko, in prejšnji čudni strah mu je popolnoma prešel. — Tu smo popisali ta slučaj nepristransko in resnično, kakor se je zgodil, da vsak razumen čitatelj sam lahko sodi o njem. No, pameten in razsoden

človek ne najde v njem še ničesar nadnaravnega. Klerikalen boben pa bode gotovo zopet pel na vso moč ter zopet delal velikansko reklamo za nove dohodke samostanskim gostijam na Brezjah.

**Vir: Gorenjec, 27. 12. 1902**

## 1903

**Denar, vkraden iz pisma.** Gospod Fr. Zupanc, po domače Cajhn z Lancovega pri Radovljici, je pred kratkim dobil iz Ljubljane od nekega lesnega trgovca denarno pismo, v katerem bi imeli biti štirje bankovci po sto kron. Ko pa ga je doma odprl, ni našel v njem nobenega denarja. Zato se hitro odpravi s praznim pismenim zavitkom v Ljubljano k dotičnemu odpošiljalcu in tam so našli, da je pismo po robu odstriženo in po odstranitvi denarja iz njega zopet zalepljeno. Trdili so tam, da se je to moglo zgoditi le na pošti. Radi tega je g. Zupanc napravil ovadbo proti dotičnim poštam, a kaka preiskava najbrž ne bode imela nobenega uspeha. Kdo ve, kje se je v resnici zgodila tatvina! Je pač najvarnejše pošiljati denar le po poštnih nakaznicah!

**Vir: Gorenjec, 14. 3. 1903**

**Naši klerikalni narodnjaki.** Iz Lesec se nam piše: Kdor ima priliko večkrat občevati z našimi klerikalci, tisti ve, kako bore malo narodne zavesti in narodnega ponosa imajo še sedaj v naših krajih ravno farovski zaslužnjenci. Ako kateri izmed njih razume nekoliko nemščine, kaže povsod ob vsaki priliki in brez vsake potrebe z velikim ponosom svojo nemško učenost ter tolče in hrusta svojo spakediano nemščino kakor hrvaški prašič želod pod hrastom. Eden takih zopernih in bahatih tolkačev nemščine je tudi naš »Pogačar«, ki je nekak pobočnik ali adjutant župnika Zajgeršrnida. In takoj v sosedni občini na oni strani Save je Valentin Dežman »Pogačarju« podoben junak. To je tisti Dežman, ki je bil lani izvoljen za lancovškega župana na veliko veselje radovljiških klerikalcev in se od tistega časa podpisuje le s po nemško spačenim imenom: Valentin Deschmann. Ne vemo, ali hoče s tem tudi on pokazati svojo hostarsko učenost ali se hoče prikupiti kakemu uradu. Pameten človek mora priznati, da ni umestno in značaj no ne eno ne drugo in da kaže s pačenjem svojega imena kot lancovski župan le - svojo hostarsko budalost, ki je sploh rada udomačena pri naših klerikalcih. O tem Dežmanu, sedaj Deschmannu tudi vemo, da je posilil svojega sina v semenišče, in ko je enkrat ušel ven ter prišel domov brez tistega semeniškega »krogelca«, ga je zopet prisilil, da je šel nazaj. S tem si je menda pridobil posebne zasluge za katoliško stvar. Možakar pa najbrž še ni nobenkrat pomislil ali pa ne ve, da ni nobena posiljena stvar dobra, najslabši pa je posiljen duhoven posebno v sedanjih časih na Kranjskem, kjer duhoven že skore dober in pošten še biti ne sme, ampak si mora s kranjsko katoliško žlindro namazati roke in jezik, ako hoče biti v milosti pri njegovi vzvišenosti dr. Šušteršiču, ki je komandant škofa Jegliča, in ako hoče kaj naprej priti.

**Vir: Gorenjec, 2. 5. 1903**

**Vrtno veselico** priredi kmetijska podružnica za Lancovo, Radovljico in Predtrg v nedeljo, dne 5. junija t. 1. ob treh popoldne v gostilniških prostorih g. I. Vogelnika Predtrgom št. 43. Spored: 1.) Srečkanje; 2.) Razdelitev dobitkov ob šestih; 3.) Šaljiva pošta in 4.) Ples. Med srečkanjem in pri plesu svira radovljiška godba. Cisti dohodek je namenjen za nakup kmetijskega orodja in za zidanje shrambe. Prostovoljni darovi se hvaležno sprejemajo. Za slučaj neugodnega vremena se veselica preloži na

12.junija. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

**Vir: Gorenjec, 30. 5. 1903**

Nadalje pa naj se tudi pogleda tja na Lancovo, ki je prav blizu Radovljice, kak duh preveva slavnega klerikalnega lancovskega župana Deschmanna, ki je začel svoje ime pačiti po nemško, odkar je postal župan in se celo drzne poslati nemški dopis popolnoma slovenski sosedni občini. To in še marsikatero gršo klerikalno nemškutarijo naj v »Slovincu« kar brez vseh ovinkov ošvrka tisti, ki hoče biti v resnici slovenski narodnjak in ne le sleparski in hinavski krošnjar ter brezdomovinski rimski hlapec, ki pobrenka na narodne strune le takrat, kadar misli, da bo s tem vjel kakega zabitega nevedneža na - klerikalen lim.

**Vir: Gorenjec, 14. 11. 1903**

**Pogreb Šušteršiča.** Z Lancovega pri Radovljici, 1. t. m. Danes nesli smo k zadnjemu počitku moža g. Antona Šušteršiča, po domače Piža, ki si je iz siromaštva vsled njegove pridnosti pridobil toliko, da je bil čislan kot eden prvih možakov v občini Lancovo. Bil je okrog 20 let občinski odbornik, svetovalec in tudi 6 let župan; dalje je bil mnogo let odbornik krajnega cestnega odbora kakor tudi krajnega šolskega sveta v Radovljici. Ranjki je pridobil popolno simpatijo ne le v svoji občini, ampak tudi izven občine, ker je bil vedno napreden, kar je dokazal njegov časten sprevod, ki je bil priča, da je imel ranjki Piž premnogo prijateljev. V ta namen je dobil tudi mnogo lepih vencev z raznimi napisi. Žalostno pa je, da občinski odbor Lancovo, kjer je ranjki deloval skozi 20 let in bil tudi 6 let župan, ni daroval venca (ker je klerikalen), katerega je on v popolnem obsegu zaslužil, kajti deloval je vedno v prid občine in se potegoval tudi za občinske koristi. Spreveda udeležilo se je tudi gasilno društvo iz Ribnega pri Bledu. N. v m. p.!

**Vir: Gorenjec, 19. 12. 1903**

## 1904

Občni zbor kmetijske podružnice za Lancovo, Radovljico in Predtrg se bo vršil dne 17. t. m. ob štirih popoldne v gostilni gospoda Ferd. Mihla (Hirschman) Predtrgom z naslednjim dnevnim redom. Poročilo predsednika, blagajnika in tajnika; volitev predsednika, blagajnika in tajnika; volitev štirih odbornikov; razni predlogi. Ob šestih zvečer bo veselica s plesom in šaljivo pošto. Svirala bo radovljiška godba na lok. Vstopnina nečlanom 30 vinarjev. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Odbor.

**Vir: Gorenjec, 16. 1. 1904**

Redni občni zbor kmetijske podružnice za Radovljico, Lancovo in Predtrg se je vršil dne 17. t. m. V odbor so izvoljeni naslednji gg.: Ivan Korošin, trgovec v Predtrgu, predsednikom; Janez Prešern, posestnik v Predtrgu, tajnikom; Alojzij Vogelnic, posestnik v Predtrgu, blagajnikom; odbornikom pa: Anton Dolžan, župan in posestnik v Predtrgu, Franc Zupanc, posestnik žage in mlina na Lancovem; Ivan Bulovec, trgovec in posestnik v Radovljici; Anton Dežman, posestnik v Predtrgu; Ivan Fajdiga, trgovec in posestnik v Radovljici, in Ivan DERNIČ, tesarski mojster v Radovljici. — Po volitvi se je vršila veselica, ki je bila jako dobro obiskana.

**Vir: Gorenjec, 23. 1. 1904**

Na pepelnično sredo popoldne so vrli Predtržani v slovesnem sprevodu peljali ranjcega »pusta« iz Predtrga skozi Radovljico na lancovski most, kjer so ga izročili hladnim savskim valovom v počitek. K temu sprevodu so prej vse svoje znance in prijatelje povabili s primernimi mrtvaškimi listi in en tak list so poslali tudi g. dekanu, a ta ni hotel priti gledat zadnjih pustnih svečanosti, ampak se je raje umaknil. Skoda! To bi lahko dalo zopet nekaj pustne tvarine za na prižnico!

**Vir: Gorenjec, 5. 3. 1904**

**Smrt Bogmana.** Obesil se je v ponedeljek pod Radovljico pri Savi stanujoč kmet Verdir po domače Bogman. Bil je strasten žganjepivec in malokdaj trezen.

**Vir: Gorenjec, 26. 3. 1904**

Drobiž z Gorenjskega. Podružnica kmetijske družbe Lancovo je dobila dovoljenje za prireditev tombole.

**Vir: Gorenjec, 11. 6. 1904**

## 1905

Žganje je zopet umorilo nekega porabnika na Lancovem pri Radovljici, ki jo bil skoro vedno omamljen in omoten od špiritovca ter je v takem stanu kakor se pripoveduje, tudi zlezal enkrat na razbeljeno peč, ter se tako opekel in ocvrl, da so mu opekline povzročile prezgodnjo smrt.

**Vir: Gorenjec, 14. 1. 1905**

**Občinsko predstojništvo.** Pri volitvi občinskega predstojništva občine Lancovo pri Radovljici so bili izvoljeni: Valentin Dežman na Lancovem, županom; Matevž Poznik v Voščah, Ivan Dežman na Lancovem, Mihael Rozman v Spodnji Lipnici in Franc Zupanc na Lancovem, občinskim svetovalcem.

**Vir: Gorenjec, 2. 9. 1905**

## 1906

Nesreča. Lesnega trgovca Frana Zupanca, p. d. Cajhen, na Lancovem je udaril odtrgani jermen pri turbinski napravi s tako silo, da mu je izbil eno oko in mu pretresel možgane.

**Vir: Gorenjec, 30. 6. 1906**

## 1907

Električna naprava v Radovljici. Na prošnjo Frana Zupanca p. d. Cajhna, posestnika na Lancovem, da bi se mu dovolila zgradba električne naprave ob Bohinjski Savi v svrhu preskrbe mesta Radovljice z električno silo za svetilne in obratne namene, je c. kr. okrajno glavarstvo v Radovljici razpisalo komisijski ogled in obravnavo na dan 18. t. m., to je na ponedeljek, s sestankom ob ½ 10. uri dopoldne pri Cajhnovi vodni napravi.

**Vir: Gorenjec, 16. 11. 1907**

## 1908

Z vilami po glavi je dobil Zupančev hlapec Andrej Toman v nekem prepiru v gostilni »Piž« na Lancovem. Junak tega »hrabrega« čina je znani pretepač Boltarjev iz Sp. Lipnice. Ranjenec je v slabi koži, prepeljali so ga že v Ljubljano v bolnišnico. Upanja je malo, da okreva.

**Vir: Gorenjec, 7. 3. 1908**

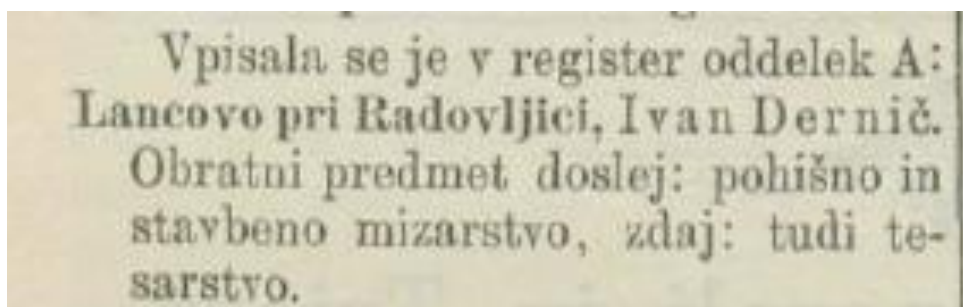


**Umtsblatt zur Laibacher Zeitung, 09. 03. 1908**

**Razveljavljene volitve.** Iz Lancovega pri Radovljici se nam piše: Zadnje volitve v naši občini, pri katerih je zmagala polovica naprednih kandidatov, so bile razveljavljene. Vsaj pritožbam ljudi, ki so radodarni z zaupnicami glavarjem - poslanskim kandidatom, se kaj rado vstreže. - Vsled tega »deluje« dalje stari občinski odbor. Župan Deschman je sklical dne 29. m. m. sejo občinskega odbora in ker naša občina nima nujnejših potreb, se je županu silno mudilo k »drugim raznoterostim«. „Nur weiter! Nur weiter!“ je silil v blaženi, slabo naučeni, a pri njem v visokih časteh stoječi nemščini. Človek, ki pozna naše občinske razmere in ve, da naša občina kljub veliki industriji nima niti pismonoše, da so naše ceste take, da je človeka strah sestiti na voz, kadar se ima voziti po njih in da moremo čez naše občinske mostove le s strahom, da te vse skupaj pod nami ne podere, bi mislili, da bo skrbni obč. odbor govoril in sklepal o teh potrebah, da nam bo popravil ceste in mostove, ali nam celo - g. župan Deschman je namreč jako «kunšten» mož - preskrbi zrakoplove, da nas reši smrtne nevarnosti, kateri smo izpostavljeni, kadar gremo čez občinske mostove. Toda za vse to se našemu županu ne mudi, za vse to se zdi njemu in njegovim kimovcem še čas, mudi se mu za vse bolj potrebno stvar - za častne občane! Vstal je mož in predlagal, da se voli 8 častnih občanov. O zaslugah teh mož za našo občino ni govoril, tudi ni mogel dosti govoriti. Pa tudi, čemu zasluge? Če Deschman hočejo, mora bitil Ker pa ne gre, da bi postali častni občani samo ljudje, ki občine le ne poznajo in ker je treba pred vsem počastiti g. župana, dokler je še čas - po prihodnjih volitvah bo prepozno - odstranil se je iz dvorane g. Deschman, potem ko je svojim zvestim dal še korajžo: «Nur weiter! Nur weiter!» in ta čas je bil izvoljen že on in še 3 drugi njegove vrste zaslužni možje častnim občanom. Potem so se modri možje razšli z dvignjeno glavo, ponosni na svojo očetovsko skrb za občino. Nam pa ni hotelo iti v glavo, kako korist imamo od tega, če dobimo mesto popravljenih cest in mostov 12 častnih občanov in zvišane doklade za njih diplome! «Nur weiter! Nur weiter! župan in častni občan Deschman.

**Vir: Gorenjec, 12. 12. 1908**

1909



Vpisala se je v register oddelek A:  
Lancovo pri Radovljici, Ivan Dernič.  
Obratni predmet doslej: pohišno in  
stavbeno mizarstvo, zdaj: tudi te-  
sarstvo.

**Umtsblatt zur Laibacher Zeitung, 5. 2. 1909**

**Razširjatev ceste iz Radovljica čez Lancovo,** Ribno na Koroško Belo gre vendar k svoji vresnitvi. Tozadevni preračuni, načrti in drugo so se te odposlali na merodajrjo mesto. Upajmo, da nam odhajajoči sneg privede tudi potrebno število delavcev, da dobimo tem preje to prepotrebno cestno zvezo.

**Vir: Gorenjec, 6. 2. 1909**

V četrtek zarano je umrl znani posestnik pri lancovškem mostu Janez Olip, po domače »Srednjik« v najlepši moški dobi 52 let. Pogreb je bil v soboto dopoldne. Blagemu pokojniku drag spomin, a zapuščeni rodbini naše iskreno sožalje.

**Vir: Gorenjec, 13. 3. 1909**

**Sestav občine.** V občinski odbor lancovške občine so bili voljeni naslednji gospodarji: Matevž Koselj, Janez Stihlerl, Ivan Dernič, Nikolaj Bajželj, Janez Ažman, Jože Pogačnik, Lovro Mulej, Janez Dežman, Franc Rozman, Jakob Dežman, Franc Zupanc, Ivan Skumavc, Valentin Dežman, Janez Zupanc, Janez Rozman, Jakob Dežman, Janez Požnik in Janez Hrovat. Volitev župana in občinskih svetnikov se vrši v kratkem, in upanje je, da se z dosedanjsimi gospodarji temeljito pomeđe.

**Vir: Gorenjec, 19. 6. 1909**

**Volitve župana.** Dne 24. t. m. se je vršila volitev župana obširne občine Lancovo pri Radovljici. Izvoljen je bil županom znani tovarnar in posestnik Ivan Dernič. Občini je čestitati, da je dobila vendar enkrat odločnega in delavnega moža za župana, kakor je ravno g. Iv. Dernič.

**Vir: Gorenjec, 26. 6. 1909**

**Lov občine Lancovo.** Lovska dražba lova občine Lancovo pri Radovljici za dobo pet let, t j . od 1. julija 1909 do 30. junija 1914 se vrši dne 30. junija 1909 ob 11. uri dopoldne pri okrajnem glavarstvu radovljiškem. Kjer so na razpolago tudi lovski pogoji. Ker je lov naravnost kakor izbran za divjačino in bi se divjačine zaredile na izbero pri količkaj redni gojitvi lova in ker tudi teren samnasebi ni težaven, opozarjamo slov. lovsko društvo na to dražbo. Lovci, pozor!

**Vir: Gorenjec, 26. 6. 1909**

**Volitev župana.** Na Lancovem je bil županom soglasno izvoljen občespoštovani posestnik Val. Dežman.

**Vir: Domoljub, 19. 6. 1902**

Kaj je to, župan lancovski, g. Ivan DERNIČ? V »Slovincu« čitamo poročilo o shodu, ki se je vršil v Spodnji Lipnici in na katerem je govoril deželni poslanec župnik Piber. Na županov predlog je bila sprejeta zaupnica dr. Šušteršiču ter vsem državnim in deželnim poslancem S. L. S. Ali se to strinja z Vašimi načeli?

**Vir: Gorenjec, 31. 7. 1909**

Utopljenca je iz Save potegnil pri ravnokar imenovani brvi v soboto, 21. t. m. zvečer okrog 8. ure g. učitelj Iv. Sega. V utopljenca so spoznali delavca Fr. Trkmana, doma v postonjskem okraju, ki je delal zadnji čas pri posestniku in žagarju Fr. Zupancu, vulgo »Cajhnu« z Lancovega. 8. t. m. zvečer je bila večja družba v znani gostilni pri Muleju poleg kolodvora in tej družbi se je priklopil tudi imenovani delavec. Prisedši na savski most na Lancovem je pričel vpiti Trkman, da mora v Savo. Družba ga je pogovarjala, misleč, da se norčuje. A mož je bil trden v svojem sklepu in s klicem: »Adija Avstrija!« je skočil v deročo Savo, kjer je kmalu zginil izpred oči prestrašene družbe. Umevno je, da se ni nihče upal pomagati samomorilcu, kajti bila je trda noč, a Sava vsled hudih nalivov nenavadno deroča. Pokopali so ga v ponedeljek dopoldne.

**Vir: Gorenjec, 28. 8. 1909**

O pokojnem gospodu župnika Lovrencija Krištofič. Dne 11. decembra zvečer ob 9. uri je preminul v Škofji Loki po dolgi in mučni bolezni večkrat previden s svetimi zakramenti preč. g. zlatomašnik in vpokojeni župnik kovorski Lovrencij Krištofič, ter je bil dne 12. decembra v spremstvu 11 duhovnikov pokopan. Pogreba se je tudi udeležilo precej veliko ljudi iz Hrastja in nekaj iz Kovorja. Ranjki gospod se je rodil na Lancovem (fara Radovljica) dne 5. avgusta 1831 in je bil v mašnika posvečen dne 30. julija 1857. Imel je brata duhovnika Petra, ki je bil rojen leta 1816., v mašnika posvečen l. 1841. in je umrl 1. 1873. kot župni upravitelj na Vojskem. Ta brat Peter je našega Lovrencija gmotno podpiral, da se je mogel šolati in postati duhovnik. Gospod Lovrencij je na mnogih krajih služboval. Kot kaplan je bil v Št. Vidu nad Cerknico tri leta, v Zagorju ob Savi 4 leta, na Bohinjski Bistrici 3 leta, na Breznici pa 6 let. Župnikoval je v Šent Ožbaltu 8 in pol let in v Kovorju 19 in pol let. V Hrastju je bil kurat 7 in pol let in meseca aprila se je preselil v Škofjo Loko, kjer je bival pol leta. Ranjki gospod je veliko popotoval; še kot dijak je bil na Bavarskem, kot župnik pa je bil v Rimu in v Lurdu. V družbi je bil šaljiv, pa njegova šala ni nikogar žalila; bil je ljubezniv tovariš in dobitnik revežev. Rekel je včasih: Nikogar brez potrebe žaliti, pač pa, če je mogoče, ga razveseliti in mu dobro storiti. Najboljša hranilnica je ubogajme dajati, zakaj s tem človek Bogu posodi, ki vsakemu obilno povrne. Dasi je pokojni župnik v bolezni velike mulce trpel, bila pa je smrt njegova lahka, brez vsega boja, ravno ko so nune uršulinke molile za njega srečno zadnjo uro. — Zapuščina njegova je bila le neznatna, ter je še v zadnji volji nekaj odločil za dobre namene. Res je, blagor njim, ki v Gospodu umrjejo, ker njihova dela grede za njimi. Rodi blagi gospod prijateljem in znancem priporočen v pobožno molitev. Počivaj v miru!

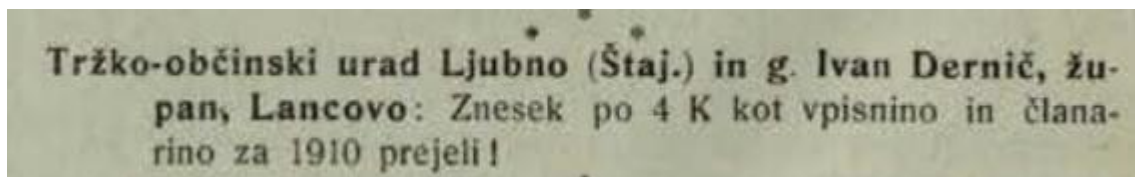
**Vir: Domoljub, 30. 12. 1909**

Velika smrtna nesreča. Predzadnji petek okrog petih popoldne se je ponesrečil smrtno nevarno v tovarni Ivana Dernača na Lancovem tesarski vajenec, devetnajstletni Iv. Grohar. Pri žaganju na vodno žago ga je po nesreči zadela prežagana deska tako nesrečno po spodnji čeljusti, da je odletel par korakov nazaj, kjer je obležal nezavesten. Revez se bori s smrtjo, ko pišemo te vrstice. Domači g. kaplan je pri hitel ponesrečenem s svetotajstvi na pomoč. Nesreča pač ne počiva nikdar! / (Je že umrl. Op. uredn.)

**Vir: Gorenjec, 15. 1. 1910**

Za pogorelce v Lancovem je dal cesar 1000 K in notranje ministrstvo 8000 K.

**Vir: Gorenjec, 4. 6. 1910**



**Glasilo »Kmetске županske zveze«, 17. 12. 1910**

## 1911

Ljubiteljem sankanja. Na novico »Slov. Naroda« z dne 18. t. m. št. 14 se ljubiteljem sankanja uljudno naznanja, da je sankanje na stari cesti pod vasjo Lancovo iz varstvenih ozirov prepovedano. Ker pa imamo tukaj za sankanje dovolj enako pripravah prostorov, se je v to svrhu odredil prostor na prostem travniku nasrjoti hiše Fran Dernača in sicer celo na treh krajih, ki so sankanjem vsak dan na razpolago. Upamo, da smo s tem svoje storili in kolikor nam je mogoče bilo ustregli, ter vabimo vse cenj. zanimatelje omenjenega športa, da se sankanja na novem prostoru v čimvečjem številu udeležijo. Dobro nam došli!

**Vir: Gorenjec, 21. 1. 1911**

Zimski šport »sankanje« obeta postati v Radovljici prav privlačna točka vsake zime. In ravno Radovljica je vsled svoje lege kakor ustvarjena za ta »šport«, kajti ima toliko naravnih strmin, kakor menda noben drug kraj na Gorenjskem. Prvi poizkus se je pač napravil pretočeno nedeljo, ko je bil »saninc« tak, kakršnega si more želeti vsak pravi sankanč. In to ti je bilo življenje pretočeno nedelja na sankališču v Podmestu in na Lancovem. Prišli so »sankanči« iz vsa okolice, celo Kranj je bil zastopan. Zastopane so bile vse mogoče sanke — enosedežne, dvosedežne, lesene in železne, a tudi naše gorske »ratiče« so sijajno vršile svojo vlogo. Vsa slika, tako po svoji mnogoličnosti, kakor tudi po drznosti sankančev ni menda zaostajala prav nič za Bohinjsko. Da se pa ta šport popolnoma udomači in da bodo lahko zadovoljni tudi najrazvrajenejši sankanči, se je zavzel naš podjetni lancovski župan Dernač ter napravil imenitno sankališče. Kdor se hoče tedaj sankati in vživati prelep razgled po naši lepi Gorenjski, pridi v nedeljo v Radovljico! Ne bo ti žal!

**Vir: Gorenjec, 21. 1. 1911**

**Naše sankališče** postane kmalu svetovno znano. Sicer so naši dobri »Hostarji« početkoma gledali to novotarsko podjetje malo pisano, a sedaj so se sami tako navdušili za ta šport, da so njegovi največji zagovorniki. In pretečeno nedeljo je bilo tako živahno življenje na tem sankališču, da si ga živahnejšega niti predstavljati ne moreš. Kaj Bohinj, kaj Semering! Tu ti je bila pestra slika v slikoviti pokrajini, kakršno moreš videti le tu v naši ljubki radovljiški okolici. Sankališče samo je tako lepo in naravno speljano, da si lepšega niti najrazvrajenejši sanklač ne more misliti A kar je pa glavno, da je kljub ovinkom popolnoma varno. In ta izpremema, ki jo doživiš, ako sedeš na brze sanke pri slikoviti razvalini »Pusti grad« in zdrsneš proti Savi. Najprej te obda lepo zarastel gozd, ki se ti pokaže v vsej svoji zimski krasoti; ko preskočiš okrajno cesto, dospel do naravnega studenca, kjer si lahko ugasiš žejo, če si vpisan v kakem društvu treznosti. Ko pa premagaš zadnji ovinek, se ti nudi prekrasen razgled. Pod teboj se vije zelena Sava, takoj zanjo te pozdravlja prijazna Radovljica, sezidana na strmem griču, a daleč v ozadju ti kipe proti jasnemu nebu s snegom pokriti velikani Karavank, izmed katerih se posebno ponaša ostro grebenasti Storžič. Če si pa utrujen, da ti duša uhaja, ko prijadraš na ravnino, naredi še par korakov in znajdeš se pod gostoljubno streho Piževe gostilne, kjer dobiš dobro in ceneno postrežbo. - V nedeljo čaka vse sanklače posebno iznenadenje. Vrli »Hostarji«, na čelu jim podjetni župan Ivan DERNIČ, se niso ustrašili ne truda in ne stroškov, so popolnoma prenovili sankališče, da gre kakor blisek, a tudi godbo bomo imeli, tako da bo zabava popolna. Kdor se bo premalo zmučil pri sankanju, se bo zvečer lahko malo zasukal. Kdor je dobre volje, v nedeljo v Radovljico!

**Vir: Gorenjec, 28. 1. 1911**

**Sankališče Lancovo.** Podpisano županstvo daje s tem na splošno znanje, daje obč. odbor z ozirom na mnoge obiske in premnoge prošnje v svoji seji dne 24. t. m. svoječasnno izdano prepoved sanjkanja na cesti »Pusti grad-Noš« razveljavil, ter isto proti pobiranja vstopnine za sankališče porabiti dovolil. Vstopnina se je določila: za vsako odraslo osebo 50, za dijake pa 20 vinarjev. Vstopnice se bodo ob nedeljah in praznikih od pol ene do šeste ure popoldne na sankališču, ob delavnih dneh pa v obč. pisarni prodajale. Za vodstvo in vzdrževanje sankališča izvoljen je odbor obstoječ iz predsednika, dveh odbornikov in blagajničarke, kateri ima po končani sezoni zbrano vstopnino po odbitku stroškov obč. odboru izročiti. Isti potem vzevši v pretres potrebe občine sklene v katero svrhu je zbrano svoto porabiti.

**Vir: Gorenjec, 28. 1. 1911**

**Iz Radovljice.** Kakor kažejo dosedanjo priprave in zanimanje, bode v nedeljo velikanska udeležba na sankališču na Lancovem pod Radovljico. Radovljiški fotograf g. Vengar bode zopet prišel kakor pretečeno nedeljo fotografirat udeležnike sankališkega športa. Kdor hoče biti slikan v skupini, naj bode na svojem mestu točno ob pol treh popoldne; kajti takrat bo fotograf sprožil svoj stroj na zbrano množico in kakor se bo takrat kdo držal, tak bode tudi ostal na fotografiji ali razglednici v večni spomin na prijetno lancovško sankališče, kjer bodo bovški godci godli take vesele in poskočne, Piževa mama pa bodo krepčali želodčke s tako dobro kapljico in s tako okusnimi založki, da bode lahko vsak udeležnik na smeh zakrožil svoj obraz!

**Vir: Gorenjec, 28. 1. 1911**

**Sankališče Lancovo pri Radovljici.** Kdor je bil v nedeljo, dne 29. januarja t. l. na Lancovem pri Radovljici, ta mora priznati, da se je naše, na daleč znano sankališče, prav imenitno obneslo. Tople žarke solnca in nadvse povoljno vreme je doprineslo,

da se je te užitka polne zabave udeležilo mnogobrojno število nje prijateljev. Zastopana je bila razen mesta Ridovljca tudi cela naša lepa gorenjska okolica, posebno, pa je za zabavo navdušeno mesto Kranj pokazalo, kako simpatične in priljubljeno jim je naše sankališče, ker nas je vedno, posebno pa zadnjč z vetitim številom udeležencev počastilo. Sankališčni odbor smatra vsled tega za svojo dolžnost se tem potom najtopleje zahvaliti v prvi vrsti veleugledni in vedno nam prijazni gospej Minki Hrašovec, trgovki in soprogi majorja, katera je za obstanek tega sankališča najbolj vztrajna delala in v tem ne le užitek, temveč tudi vir povzdige tujskega prometa gledala ter to tudi z dejanjem dokazala, ko nam je od lastnih sredstev in od odličnih ji posnamalcev zbrani dar v skupnem znesku 50 K v ta namen prijazno nakloniti blagovolila. Vrli gospej in cenj. gospodom bodi s tem izrečena naša najtoplejša hvala! Hkratu se zahvaljujemo navdušenim sankočem mesta Radovljice, kakor tudi vsem iz okolice, da so se sankanja na našem sankališča v tako lepem številu udeležili, in s tem ne samo sebi, temveč tudi gledalcem, toliko užitka privoščili. Dostavljamo, da smo ne samo ml, ampak tudi vsi občani za stvar navdušeno zavzeti, ter da bomo vso skrb vložili v to, da sankališče, dokler nam bode to vreme dovolilo, v najboljšem stanju vzdržimo. Skrbeli bodemo med drugim tudi za okrepčujoča sredstva, dobro postrežbo in nadvse dobro zabavo. Upamo, da se na ta način razcvete ta cvetka v popolno rožo - da naše sankališče v športnem svetu zašlo bi in zavzame tisto mesto, ki ga radi svoje lege in slikovite okolice v polni meri zasluži, ter da za časa sankališčne serije ne mine nobene nedelje in praznika, da bi sankočiči od blizu iz okolice ne pohiteli na naše lepo sankališče. Med tem vršeči priprave za prihodnjo nedeljo kličemo vsem: »Na veselo svidenje v nedeljo »Odbor sankališča Lancovo.

**Vir: Gorenjec, 4. 2. 1911**

**Sankališče Lancovo pri Radovljici.** Ker so snežne razmere na lancovškem sankališču jako ugodne, in ker je na Gorenjskem krasno solčno vreme, je v nedeljo zopet najlepša prilika za sankočiče.

**Vir: Gorenjec, 18. 2. 1911**

**"Predpust, čas presneti"** - ja kaj hitro minul, kajti imeli smo dokaj veselic, plesov i. t. d. Vsak se je lahka navesejčail, bodisi kmet ali gospod. Vsa čast v tem ozira se mora dati "novi" gostilni pri Lecnovem v postrežljivi hiši župana Iv. Dernača. Priredil je par tako domačih večerov, da se jih vsakdo rad spominja z zadovoljstvom. Akoravno si bil sredi med najhujšimi "Hostarji", počutil si se tako dobro - kakor doma med najboljšimi prijatelji. - Dobra gostilna se pač sama priporočča.

**Vir: Gorenjec, 11. 3. 1911**

Uboj v gostilni. Na Lancovem je neki Janez Dežman v prepiru napadel 19 let starega tovarniškega delavca Janeza Cegleja iz Ribnega s sekiro in ga udaril po glavi. Zadal mu je smrtnonevarno rano. Cegleja so prepeljali v deželno bolnico v Ljubljano, kjer je dan na to umrl.

**Vir: Domoljub, 7. 9. 1911**

**Električna naprava ob Savi pri Globokem pod Radovljico.** Deželni odbor kranjski zaprosil je glasom tozadevne prošnje, kateri je pristopilo c. kr. železniško stavbno vodstvo na Dunaju imenom c. kr. državnoželezniške uprave ddt. 23. Decembra 1910, št. 7289/E. B. D, za vodopravno gradbeno dovoljenje (koncesijo) za hidroelektrično napravo ob Savi pri Globokem pod Radovljico. Glasom tozadevnih

načrtov, ki so razporejeni v Radovljici in pri c. kr. inženirskem oddelku v Kranju, se ima narediti 2.5 km pod Lancovsko-Savskim mostom blizu turistovske brvi, vodeče iz Radovljice v Kamnogorico, v Savi nad 70 m dolgi betonski jez s petimi po 12.4 m dolgimi in 5.40 do 6.00 m visokimi železnimi zatvornicami, katere se bodo premikale na 8.40 metrov visokih stebrih, čez katere bode peljal mostiček za odpiranje in zapiranje zatvornic. Na desni strani tega jez se odcepi od Savske struge približno 2100 metrov dolg dovodni kanal, ki se bode izpeljal najprej skozi 215 m dolg predor pod tamošnjim hrbtom, potem gre kanal 969 metrov v odprti strugi po desnem Savskem pobočju do strmih pečin v Cajnarju, skozi katere gre kanal zopet po 355 metrov dolgem predoru in konečno zopet v odprtem kanalu 539 metrov do vodnega vtoka na turbine in do električne centrale s štirimi turbinami, katera je projektirana na parcelah števil. 150, 153, 154, 155, 157, 160, 161, 165 in 168 davčne občine Zaloše. Od centrale bode odtekala voda po 290 metrov dolgem kanalu zopet nazaj v Savo. Po zgoraj navedenem jez zajezena voda bode v Savi napeta do 2100 metrov navzgor ter bode to zajezenje nastopalo do 200 metrov pod Lancovskim mostom. S to jezilno napravo dosežni strmec vode bode znašal največ 16.85 m in čisti padeč na 15.58 m. Za sedaj vporabljava, oziroma zahtevana najvišja vodna množina znaša 40 kubičnih metrov na sekundo, najnižja vodna količina je zračunjena na 15 sekundnih kubičnih metrov (15.000 sekundnih litrov). Delavna sila te centrale se bode torej menjavala med 5650 konjskih sil pri 40 m<sup>2</sup> sek. in med 2640 konjskimi silami pri nizki vodi. Komisijska obravnava v svrhu izvršitve te električne centrale se razpisuje na dan 27. in 28. septembra t. l. v Radovljici, Lancovem, Dobravi, v Globokem in Predtrgu, vsak dan ob 9. uri zjutraj, z začetkom v Radovljici ob 9. uri dne 27. septembra.

**Vir: Gorenjec, 23. 9. 1911**

Iz Lancovega pri Radovljici. Ko bi bili usmiljenja vredni, pa bi se nam bili kmalu smilili zadnjo nedeljo radovljiški liberalci, tako jih je zdelal g. dekan radi zadnjega lažnjivega dopisa, ki so ga skuhal v znani domači liberalni kuhinji in ga poslali v svet. Tiste liberalce, ki večinoma nikoli v cerkev ne pridejo, za cerkev ničesar ne darujejo, skrbi cerkveno premoženje, da ga ne bi gospod dekan zapravil in z njim sezidal nov »Kalol. dom«. Vsi kmetje vemo dobro, da g. dekan še za mnoga cerkvena popravila ni nikoli vzel vinarja od pravega cerkvenega premoženja, ampak vse napravil s prostovoljnimi prispevki, in sedaj naj vse premoženje utakne v nov »Katol. dom«? Poleg tega pa pri nas na Lancovem, vsak drvar prav dobro ve, da je cerkveno premoženje pod državno kuratelo, da ga nihče zapraviti ne more, čudno, da tega ne vedo učeni gospodje v Radovljici, ali so res v cerkvenih zadevah tako zabiti in neumni! Gospod dekan je obljubil neznanemu naprednemu pisatelju, če dokaže to, kar je trdil kot resnično, da mu plača on ali pa njegov cerkveni ključar veliko nagrado, menda 2000 K — vsled hudega kašlja nekega naprednjaka, ki je poleg mene stal, nisem dobro slišal ali je obljubljeno 1000 ali 2000 kron. Radovedni smo na Lancovem ali bo g. dekan kaj bolj srečen pri oddaji nagrade, kakor je g. Tepina iz Predtrga, ki tudi že več tednov liberalcem denar ponuja, pa ga nočejo. Sedaj pa le radovljiški naprednjaki na noge in hitro peresa v roke — denar vas čaka! — Kmet iz Lancovega.

**Vir: Domoljub, 19. 10. 1911**

Iz Radovljice. Županstvo na Lancovem je vložilo prošnjo za celodnevni nerazdeljeni šolski pouk. Krajni šolski svet prošnjo podpira, saj bi bilo tako oddaljenim kmečkim otrokom res ustrezno. — Mestni zastop radovljiški je naročil arhitektu C: Kochu izdelati stavbeni regulacijski statut za »veliko" Radovljico. Komaj so ta statut razgrnili,

so hkrati vsi, ne glede na politično prepričanje, protestirali proti temu statutu. Radovedni smo, kdo bo trpel ogromne stroške.

**Vir: Gorenjec, 21. 10. 1911**

Iz Radovljice. Delo za preložitve ceste Pod mestom je deželni odbor izročil domačemu podjetniku g. Ivanu Darniču, veletovarnarju na Lancovem. Prav ja, da deželni odbor upošteva domačina in daje domačim tvrdkam in domačim delavcem zaslužek. G. J. Darnič se je izkazal že večkrat pri zgradbah cest kot zelo soliden podjetnik, ki je vreden vsega priporočila.

**Vir: Gorenjec, 18. 11. 1911**

Pomožna akcija za Radovljico In okolico. Radovljica in okolica je veliko trpela vsled suše. Ljudem zelo primanjkuje krme za živino, posebno hudo je prizadeta prašičereja. Ko je bil objavljen razglas deželne vlade o pomožni akciji, so ljudje se takoj obrnili do svojih županstev v Radovljici, Lancovem in v Predtrgu in prosili potrebnih krmil. Zasnovana pomožna akcija bode dosegla svoj namen le, če se ljudem takoj priskoči na pomoč. Drugače je vse brez pomena, ker premnogi posestniki že sedaj z največjo težavo preživljajo svojo živino.

**Vir: Gorenjec, 18. 11. 1911**

Iz Lancovega pri Radovljici. (Žrtev alkohola.) Na Martinovo nedeljo zvečer okrog desetih so prišli v gostilno k Pižu tuji fantje iz Lancovega. Mihael Zupan in njegov tovariš sta naročila vino in ga plačala. Za njima pa pride v gostilno 20 letni Darničev fant iz Vošč. Ker ni imel denarja, da bi plačal naročeno vino, prosi Mihaela Zupana, da naj mu nekaj denarja posodi. Ker pa je pijanemu človeku nevarno denar posojevati, zato mu ta ni hotel dati denarja. To pa ga je tako razjezilo, da je vzel zunaj gostilne kol, tekkel naprej po cesti, po kateri je vedel, da prideta tudi onadva, in tam ju je napadel iz zasede s kolom. S kolom je pobil na tla Mihaela Zupana, na tleh ležečega je pretepal in ga napol mrtvega pustil tam ležati. Udarec na glavo je smrten. Pobiti Mihael Zupan je bil izučen mizarski pomočnik, star 24 let, zelo varčen in delaven ter splošno priljubljen. Je brez staršev, ki sta mu umrla v zgodnji starosti. Oče mu je umri nesrečne smrti, v blaznosti se je zastrupil, mati pa je kmalu na to žalosti umrla. Da bo nesrečni, pobiti sin okreval, je malo verjetno.

**Vir: Gorenjec, 2. 12. 1911**

Z Lancovega pri Radovljici. Dne 19. decembra so bile v tej občini občinske volitve. V občini ni nobenega liberalca, ampak vsi volilci pripadajo S. L. S. Vendar volitev se ni izvršila mirno. Pojavila se je proti sedanjema županu Darniču opozicija, ne iz stvarnih razlogov, ampak osebnih. Nekateri drugi možje bi bili radi uživali župansko čast. Pri volitvah pa je zmagala stranka g. Darniča, in najbrže ostane še on v prihodnje župan lancovski. Je zaveden pristaš S. L. S.!

**Vir: Gorenjec, 23. 12. 1911**

## 1912

Iz Radovljice. Res žalostne božične praznike je imela letos daleč po Gorenjskem znana Cajhnova družina z Lancovega. Drugi dijaki so se vračali zdravi in veseli domov na božične praznike v krog svojih starišev, Cajhnovega Jožka, ljubljenca vse družine, pa so v nedeljo dne 22 decembra pripeljali mrtvega na počitnice. Pokojni

Jožko Zupanc je študiral v Kranju šesto šolo in je bil povsod zelo priljubljen. V vseh šolah je bil večinoma odličnjak. Pred par tedni je nenadoma hudo obolel v Kranju, od tam so ga prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je na posledicah operacije umrl. Ko je dober teden po operaciji ležal v bolnici, ga je med tem časom hodila danzadnevom obiskovat nad vse skrbna m dobra mati. Jožko je tolažil mater z upanjem, da ozdravi in da postane duhovnik. Bil je idealen, nepokvarjen in globokoveren mladenič. Dne 22. decembra so pripeljali njegovo truplo iz Ljubljane na radovljiški kolodvor. Pretresljiv je bil trenutek, ko so krsto vzeli z železniškega voza in jo položili na domača tla. Vse je ihtelo. V obilnem številu zbrani dijaki iz Kranja so zapeli par žalostink. Nešteto ljudstva, odličnega in priprostega, je pokojnemu izkazalo zadnjo čast na potu na pokopališče. Truplo blagega mladeniča počiva v domači zemlji, duh njegov pa uživa sveti božični mir pri nebeških jaslicah...

**Vir: Gorenjec, 28. 12. 1912**

## 1913

**Sankališče na Lancovem** je izborna. Prijatelji tega športa naj se pridno poslužujejo lega sankališča, dokler je vreme ugodno. Najbrže se vrši tudi v nedeljo tekma sankalcev. Na svidenje na sankališču na Lancovem.

**Vir: Sava, 25. 1. 1913**

**Sankaška dirka na Lancovem pri Radovljici.** Pretečeno nedeljo se je vršila zanimiva sankališka dirka na Lancovškem sankališču pri Radovljici, ki se je vkljub dokaj slabemu vremenu prav dobro obnesla. Sankališče je dolgo 800 m. Izmed dam je prevozila prva sankališče v 1 m. in 48 sek. gdč. Julči Vovk z Bleda, druga pa gospa Minka Hrašovec, soproga c. kr. majorja Iz Radovljice. Izmed gospodov je odnesel prvo darilo g. Karol Mencinger iz Ljubljane, drugo g. Ciril Vilfan. Zanimiva je bila tudi dirka na domačih ratičah, katere so se smeli udeležiti le domačini in so se pokazali kot prav dobri mojstri. Da se je mogla ta dirka vršiti, gre zasluga g. županu Ivanu Derniču in občinskemu zastopu na Lancovem, ki je šel prirediteljem te prve dirke posebno naroko in jih v vsakem oziru podpiral.

**Vir: Gorenjec, 7. 2. 1913**

**Sankaška tekma.** Menda ga ni lepšega sankališča daleč na okrog, kakor je sankališče na Lancovem, prijazni vasi poleg Radovljice. Sankališče je pravi ideal sankališč. Na desno in levo zeleni gozd, a pred teboj panorama, kakršnje ne pričakuješ. V ozadju ogledaš gorske velikane s svojimi nebotičnimi vrhovi, a v vznožju sankališča poje bistra Sava svojo večno pesem. In to sankališče je nudilo pretečeno nedeljo pestro sliko. Radovljiški športniki, katerim so se pridružile vrle dame, so priredili sankališko tekmo, ki se je kljub skrajno slabemu vremenu izvršila nepričakovano dobro. Za dirko se je določila proga, dolga 800 m.

Na damskih enosedeznih sankah so dosegle svoj cilj sedeče tekmovalke: 1.gdč. Julči Vovkova-Bled v 1 m 48.1 sek., 2. ga. Mimka Hrašovec v 1 m 50 sek., 3. gdč. K. Andersova , v 1 m 52 sek., 4. ga. Chladkova, v 2 m 4 sek. in 5. gdč. A. Kenda-Kamnik; v 2 m 49 sek. Prvi dve tekmovalki sta bili odlikovani. -

Gospodje na enosedeznih sankah so dosegli sledeče uspehe: 1. g. Karol Mencinger-Ljubljana, v 1 m 45.2 sek., 2. g. Ciril Vilfan, v 1 m 4.2 sek., 3. g. Alfons Mencinger-Ljubljana, v 1 m 51'2 sek., 4. g. Fr. Jenčič , v 1 m in 55 sek. in 5. g. A. Chladek, v 1 m 57.3 sek. - Prva dva sta izšla kot zmagovalca.

- Zanimiv je bil boj dvosedežnih sank. Vspeh je bil sledeči: 1. gg. brata Mencinger-Ljubljana, v 1 m 31'2 sek., 2. gdč. Vovk in g. C. Vilfan, v 1 m 43.1 sek., 3. gg. Jenčič-Gerlovč, v 1 m 58 sek., 4. gdč. Kenda in ga. M. Regaly, v 2 m 27.2 sek. - Prvi in drugi par sta odnesla zmago.

Nad vse zanimiva je bila zadnja točka tekme, namreč boj med domačimi na **ratičah po dva moža**. Tekmovali so: 1. Šrejov-Kunčič, v 1 m 39.3 sek., 2. Ropotov-Tomaževac, v 1 m 52.2 sek., 3. Majdnik-Ažman, v 1 m 54.2 sek., 4. Prevc Joža-Vogelnik, v 1 m 55.4 sek., 5. Prevc Matija-Zupan, v 2 m 4.4 sek. - Prvi trije so dobili darila v denarju.

Po tekmi se je razvila prav živahna zabava pri županu na Lancovem, g. Dorniču.

**Vir: Sava, 8. 2. 1913**

**Požar v Spodnji Lipnici.** Ogenj. V noči od nedelje na ponedeljek je okrog 11. ure pričelo nenadoma goreti pri Jerneju Grilcu po domače pri Huterju na Spod. Lipnici št. 8 pri Radovljici. Ogenj je v kratkem vpepelil hišo in hlev. Zgoreli so tudi vsi jesenski pridelki, rešiti so mogli edinole sobno opravo. Na lice mesta došli požarni brambi iz Radovljice in Kamne gorice sta mogli ogenj le omejiti, na rešitev gorečih poslopij ni bilo misliti, ker sta bili tako hiša, kakor hlev, krita s slamo. Pogorelec je težko prizadet, kajti škode, ima nad 3000 kron, a zavarovan ni bil nič. Kako je ogenj nastal, se ne ve, pač govore, da je bil najbrže podtaknjen. Kdor pa pozna ustroj naših kmetijskih hiš in ve, kako malo je preskrbljeno i za varnost ognja, bo pač dvomil, nad tako govorico.

**Vir: Sava, 25. 10. 1913**

Iz Radovljice. (Velik ogenj.) V četrtek zjutraj ob pol 2. uri je nastal ogenj v tovarni g. župana Ivana Dorniča iz Samovega (Lancovega). Začelo je goreti v delavnici. Ogenj se je tako hitro razširil, da je bilo nemogoče tovarno in žago rešiti. Ogenj so delavci na Cajhnovi žagi takoj opazili in sklicali ljudi skupaj. Plamen je bil tako velik, da je bilo v Radovljici v mestu vse svetlo in ožarjeno. Na licu mesta je bila takoj požarna bramba iz Radovljice, dobro uro pozneje sta prišli gasiti tudi požarni brambi iz Mošenj in iz Kamnegorice. Rešiti ni bilo mogoče drugega, kakor veliko kolo na Savi, in še to le z največjim naporom. Par ognjegascev je popadalo v Savo in bilo v smrtni nevarnosti. Pogorelo je vsa poslopja, vsa tovarna, skladišče in obe žagi. Zgorelo je par vagonov narejenih parketov, stolov in mnogo ostruženega lesa. Zgoreli so vsi veliki stroji. Škodo cenijo na 80.000 do 90.000 kron. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Velika sreča je bila, da je bilo mirna tiha brezveterna noč, da se ni ogenj razširil na sosednja poslopja in na veliko skladišče lesa pri sosednjih žagah in na zalogo čresla. Tako pa je vse to obvarovano in rešeno.

**Vir: Gorenjec, 6. 6. 1913**

**Župan Dornič.** Lancovski župan Dornič je hud klerikalec in hoče pri volitvi srečo popravljati. Poroča se nam, da dostavlja volilcem glasovnice, na katerih je klerikalni kandidat kar s štambilijo natisnen. Ker je to očitna volilna sleparija, pričakujemo zanesljivo, da bodo poklicane oblasti temu županu po zasluženju navila ušesa.

**Vir: Sava, 29. 11. 1913**

Že 4 mesece se pogreša Ivan Dežman, pešpolka št. 27., 1. stotnija, vojna pošta št. 48. Pojasnila se prosijo na naslov: Janez Dežman, Lancovo št. 3., pošta Radovljica.  
**Vir: Domoljub, 18. 2. 1915**

V Radovljici je umrla 10. t. m. gospa Pavla Dornič, roj. Pantarjeva iz Kranja, soproga Ivana Dorniča, tovarnarja in župana na Lancovem pri Radovljici.  
**Gorenjec, 17. 12. 1915**

## 1918



**Slovenec, 26. 7. 1918**

## 1923

**Pohišstvo iz trdega lesa** fine oblike, mahagoni barve, za več sob in kuhinjske oprave po nizki ceni proda posamezno ali vse, skupaj privatnikom ali trgovcem Anton Dornič, Radovljica, Lancovo števil. 33.  
**Vir: Domoljub, 21. 2. 1923**

## 1925

† **Ivan Dornič.** Dne 15. oktobra 1925. je umrl v Bosni g. Ivan Dornič iz Lancovega pri Radovljici na Gorenjskem. Bil je industrialec in lesni trgovec ter si je bil ustanovil doma lepo podjetje. Znan je bil kot izredno nadarjen, priden in podjeten samouk, o čemur priča mnogo strokovnjaško izvršenih lesnoindustrijskih naprav in predmetov tesarske in mizarske stroke.

Zadnji leti se je udeleževal tudi v Fojnici in Bosni, kjer je izvrševal dela za novo veliko, lesno industrijsko podjetje. Tam ga je, že dalj časa boleljajočega, dohitela smrt.

Pokojni je bil član Jugosl. Gozd. združenja. Udeleženci ekskurzije slušateljev zagrebške gozdarske fakultete, katero je vodil leta 1924. gosp. profesor dr. A. Ugrenovič na Gorenjsko, se bodo spominjali prerano umrlega Ivana Dorniča. Razkazoval nam je v Belci pod visoko Kepo naprave za spravilo lesa, ki jih je bil v glavnem sam zamislil in zgradil z mojstrsko roko. Videli smo v najtežavnejših terenih izpeljane suhe drče, vodne drče, žičnico, ki je vlačila les navzgor in končno, takšno, po kateri so prožili les v dolino do vzorno zgrajene žage.

Mož z lastnostmi, kakor jih je imel Dornič, je malo. Gospodarski krogi ga bodo težko pogrešali. Šumarji mu ohranimo najlepši spomin! / Ing. A. Š.

**Vir: Šumarski list, 1. 11. 1925**

## 1926

Most med Radovljico in Lancovim je Sava odnesla. Istotako most v Globokem. Pri Podnartu je Sava odplavila veliko rodovitnega lesa ter napravila ogromno škodo trgovcem, katerim je odnesla veliko lesa.

**Vir: Domoljub, 4. 11. 1926**

**Nove povodnje v Sloveniji. Letošnje leto zadevajo Slovenijo udarci drug za drugim.**



Komaj smo se nekoliko oddahnili od strahot septembrskih povodnji, že smo doživeli v noči od 29. na 30. oktober nove vodne katastrofe, ki so prizadele zlasti vso Gorenjsko in nekatere dele Štajerske. Naša leva slika nam kaže raztrgan »Pižov most« čez Savo pri Radovljici, desna slika pa poplavljen tovarno g. Ivana Dernača na Lancovem pri Radovljici (obe sliki je posnel g. Vengar v Radovljici)

**Vir: Ilustrirani Slovenec, 14. 11. 1926**

Pri Radovljici je Sava odnesla zasilni most. Iz Lancovega morajo hoditi v Radovljico čez — Otoče.

**Vir: Domoljub, 2. 12. 1926**

## 1930

Na Lancovem pri Radovljici je umrla 85 letna Marija šušteršič, mati vzorne redovnice č. s. Metodije, ravnateljice meščanske šole v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani. Naj v miru počiva!

**Vir: Domoljub, 22. 1. 1930**

**Nove Dernačeve orgle.** Nove orgle v cerkvi sv. Vida pri Lukovici so postavili nedavno. Orgle imajo 11 pojočih registrov, ki so deljeni v dva manuala. Izvršil jih je v splošno zadovoljstvo orglarski mojster Dernač iz Radovljice.



**Derničeve orgle, 1930**  
**Ilustrirani Slovenec, 9. 3. 1930**

**1931**

**F. REMEC**  
 tovarna lesenih izdelkov. — — — Rezan les, brodski pod in raznovrstni stoli.  
**V LANCOVEM PRI RADOVLJICI**  
 565

**Ing. ZUPANC JERNEJ**  
 Lancovo pri Radovljici  
 Žaga in lesna industrija. — Produkcija mehkega rezanega lesa vseh dimenzij.  
 564

**FRANC ZUPANC**  
*Gostilna, trgovina, tujske sobe, vrt.*  
*Solidna postrežba.*  
**LANCOVO PRI RADOVLJICI.**  
 563

**Oglasi podjetij, 1931**  
**Gorenjska, letoviška, industrijska, trgovska, obrtna, 1931**

**1932**

Kroglo za balin in kegljišče. 7 krogel in balin za Din 200- dobite pri A. Dornič, Radovljica, Lancovo 33.

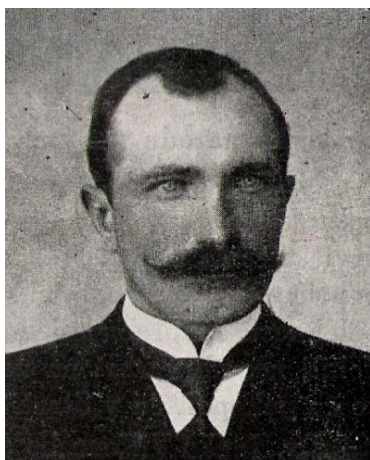
**Vir: Domoljub, 22. 6. 1932**

**1933**

**Ivan Dornič.** Sokol ga je pozval: Sezidaj nam Sokolski dom! In on je to storil, kakor mu je bilo rečeno!

Neizprosna smrt nam ga je grabila sredi dela! Ko bi ga še najbolj potrebovali, nas je zapustil za vedno! Toda postavil si je dostojen spomenik! Njegov spomenik je naš Sokolski dom, katerega je zidal in dovršil z vso ljubeznijo do našega Sokola! Smelo lahko trdimo, če ne bi bilo v onik kritičnih časih brata Dorniča, ne bi imeli mi danes takega Sokolskega doma! Zato pa ostane njegovo ime v trajnem, hvaležnem spominu pri vseh radovljiških Sokolih!

**Vir: Sokolska spomenica, 1933**



**Ivan Dornič**  
**Sokolska spomenica, 1933**

**1936**

Šest križev že ima. za seboj Mulej Valentin, posestnik in industrijalec na Lancovem pri Radovljici.

**Vir: Domoljub, 12. 2. 1936**

Lancovo pri Radovljici. Tudi pri nas bomo dne 6. decembra volili župana in odbor. Skrajni čas je, da se tudi mi uvrstimo med ono množico občin, ki so že izkazale zaupanje politiki dr. A. Korošca in da odstranimo zadnje ostanke proslulega

nasilnega režima, čigar posledice mora nositi tudi naša občina. Kakšno je bilo gospodarstvo na naši občini se vidi iz tega, da je banska uprava morala takoj postaviti začasno upravo občini, ki jo bo nadomestila po 6. decembru od ljudstva svobodno izvoljena. Človek bi mislil, da bodo ljudje, ki so že pokazali kako »znajo« voditi občino, prt teh volitvah molčali kot grob. Toda ne. Ti ljudje, vseh barv, strank in naziranj so zaviti v nove prepleskane politične plašče zopet vsiljujejo ljudstvu kot rešitelji občinskega gospodarstva. Seveda jim ljudstvo povsod pokaže hrbet in vrata. 6. december bo sodbo ljudstva o teh ljudeh tudi javno dokumentiral. Zalo pozivamo vse kmete, delavce in obrtnike naše občine, da se dvignejo kot en mož in pri volitvah oddajo svoje glasove za listo J. Boltarja, s čimer bomo dokazali, da hočemo red v naši občini in lepšo bodočnost našega naroda.

**Vir: Domoljub, 25. 11. 1936**

## 1937

Proda se takoj takoj srednje posestvo v industrij. kraju, popolnoma v dobrem stanju po ugodni ceni v bližini Radovljice, vas Sp. Lipnica št. 12.

**Vir: Domoljub, 20. 5. 1937**

Proda se posestvo v Lancovem pri Radovljici, obstoječe iz hiše, hleva, drvarnice in njive v izmeri 4500 m2 no ugodni ceni, event. tudi na hran. knjižice. Posebno ugodno za upokoјence. - Vprašati pri Gospodarski zvezi v Ljubljani.

**Vir: Domoljub, 17. 2. 1937**

## 1938

Lancovo pri Radovljici. V ljubljanski ženski bolnišnici je po pettedenski mučni boleznι umrla Pintar Jera, žena delavca, stanujočega na Brdu pri Radovljici. Počivaj v Bogu, blaga duša! Težko prizadetemu možu in osmim ubogim otrokom naše iskreno sožalje!

**Vir: Domoljub, 5. 10. 1938**

## 1939

† **Ana Zupanc.** V Radovljici so pokopali Ano Zupanc p. d. Cajhново mamο.

**Vir: Domoljub, 13. 4. 1939**

## 1940

Lipnica z okolico Radovljica. Krajevni kmečki zvezi Kamna gorica in Radovljica sporočata, da se vrši pri tov. Ažman Antonu na Lancovem v nedeljo dne 25. avgusta ob 3. popoldne sestanek vseh voznikov, ki vozijo hlode iz Jelovice. Ker je zadeva važna za okolico, ste vljudno vabljeni, da se tega sestanka zanesljivo udeležite vsi vozniki iz okolice Lancovo in Predtrga. Vabljeni ste pa tudi g. lesni trgovci, ki

nameravate kupiti obdelani les, ki se nahaja v državnem gozdu Martinček. Ker je zadeva gospodarskega značaja, ste vsi vabljeni.

**Vir: Domoljub, 21. 8. 1940**

## **1942**

**Deček se je zadušil s plinom.** V Unterleibnitzu pri Radmannsdorfu se je pripetila težka nezgoda s plinom, koje žrtev je postal 15 letni sin posestnika Lukana, med tem ko so dva mlajša brata, ki sta spala v isti sobi še lahko rešili. Fantje so šli spat in so bili omamljeni po plinu, ki je izhajal iz peči. Zjutraj so našli najstarejšega fanta, ki je imel srčno hibo, mrtvega v postelji.

**Vir: Karawanken Bote, 21. 1. 1942**

## **1943**

**Bolezen Zupanca.** Radmannsdorf / Obolenje. Na svojem domu ob savskem mostu je nenadoma posestniku žage in gostilničarju Franzu Suppanzu počil želodec in so ga morali takoj prepeljati z rešilnim vozom v bolnico v Gallenfels.

**Vir: Karawanken Bote, 10. 7. 1943**

V svoji domači vasi v Voščah pri Radovljici je umrla 80 letna Marija Zupanova, po domače Adamovka, ki je živela mnogo let v Radovljici.

**Vir: Domoljub, 28. 7. 1943**

V Razbojni, v okraju Brus v Srbiji, je dne 16. junija umrla Ana Dežmanova iz Lancovega odnosa Predtrga pri Radovljici. Pokojnica zapušča pet še nepreskrbljenih otrok, kateri bodo izgubo matere občutili še bolj, ker so brez očeta ostali že pred začetkom te vojne.

**Vir: Domoljub, 18. 8. 1943**

Smrt slovenske matere. V Razbojni v občini Dubci, v srbskem okraju Brusu je umrla nedavno slovenska mati Ana Dežmanova iz Lancovega oz. Predtrga pri Radovljici, stara 47 let. V Srbiji je ostalo pet njenih otrok, starih 18, 17, 14, 11 in 9 let, samih dvojnih sirot.

**Vir: Domoljub, 1. 9. 1943**

.....

**Lancovo po drugi svetovni vojni**

**Spremembe zadružnega sistema.** Lesno-produktivna zadruga v Lancovem se bo po likvidaciji Zveze lestnih zadrug priključila Naprozi v Radovljici. Polovica prebivalstva na Lancovem gravitira v Radovljico, ostala polovica pa je zelo raztresena. Pri 640 prebivalcih bi bila zmožna samostojnega življenja zadruga na Lipnici, kar se bo odločalo na sestanku.

Naproza v Radovljici, ki naj bi delovala v območju mestnega odbora, naj bi se združila z živinorejsko zadrugo. Naproza v Mošnjah se bo osamosvojila in spojila z živinorejsko zadrugo, ki sedaj deluje skupaj z zadrugo v Lancovem.

**Vir: Jeseniški kovinar, 23. 2. 1948**

**Slavnostna otvoritev prvega zadružnega doma v našem okraju.** Na Lancovem pri Radovljici so 16. Maja 1948 svečano otvorili svoj zadružni dom, ki so ga dogradili v 42 dneh na kraju, kjer so pred 800 leti s kamnega sedeža gospodovali razni grofje našemu kmetu, ki mu je moral tlačaniti.

... Predstavnik krajevne uprave za gradnjo zadružnega doma, tov. Franc Koselj iz Spodnje Lipnice je ob otvoritvi povedal: »Zamisel graditve zadružnih domov širom naše domovine je ena najkrajših poti do izboljšanja življenja na vasi. Ponosni smo na naš novi dom, ki ga vidite pred seboj. Ta dom je dokaz, kaj lahko napravi delovni polet ljudskih množic. Ni še minilo dva meseca, ko smo imeli prvi sestanek aktivistov. Pred nami so stali težki problemi; kje dobiti les, opeko in ostali material, zlasti pa, kje dobiti delovno silo v teh malih vasicah. S pravilnim pristopanjem do ljudi in ob razumevanju gotovih ustanov smo uspeli, da so se dela pričela na mestu, kjer so še pred meseci stale visoke smreke. Sprva je delalo le nekaj aktivistov in vaščanov. Uvideli pa smo, da samo nedeljsko delo ne bo rodilo uspeha. Vaščani Lancovega, Lipnice, Brd, Selc, Vošč, Zg. Lipnice in iz Mošenj smo organizirali dnevno delo. Velike zasluge ime pri tem mestni odbor OF v Radovljici in vse tamkajšnje množične organizacije. S kopanjem temeljev smo pričeli 4. aprila, z dnevnim delom pa 12. Aprila. Tako je bil dom, kakršnega vidite danes, dograjen v 42 dneh. Pri kopanju temeljev smo naleteli na živo skalo, ki smo jo morali razstreljevati. To nas je zadržalo 10 dni. Druga težava je bila v pomanjkanju vode, ki je oddaljena poldrug km. Voziti smo jo morali v čebrih. Ob pričetku del je bila na mestu samo okrog 2.000 kosov opeke. Mnogo opeke smo morali zvoziti iz oddaljene Hrušice nad Jesenicami, nekaj smo jo nabrali tudi drugod. Seveda smo morali vso to opeko pred uporabo še očistiti. Manjkajočo opeko nam je poklonila okrajna opekana v Dvorski vasi iz izvenplanske nekvalitetne zaloge, nekaj pa smo jo dobili tudi od Remčeve požgane žage na Lancovem. Danes je zazidanih v zadružnem domu okrog 60.000 kosov opeke.

Denarja smo imeli ob pričetku gradnje samo 38.000 din, potrebovali pa bi ga najmanj 50.000 din. Zato je AFŽ iz Lipnice priredila veselico in smo dosegli vsoto 52.000 din. Povedati moramo, da denar ni igral tolike vloge kot prostovoljno delo zavednih požrtvovalnih ljudi. Po mnenju strokovnjakov znaša vrednost današnje stavbe 1,200.000 din, mi pa smo faktično porabili le 100.000 din, tako da znaša vrednost prostovoljnega dela 1,100.000 din.

Pomen dograditve zadružnega doma za Lancovo in okoliške vasi bomo spoznali šele sedaj, ko se nam ne bo treba več potikati po raznih privatnih hišah zaradi sestankov, zborovanj in slično. Kulturno-prosvetno življenje, ki nam je bilo do sedaj sploh onemogočeno, bo v novem domu zaživelo z vso sproščenostjo. Imamo veliko dvorano, čitalnico in druge prostore. Nadalje so v domu zelo lepi prostori za bodočo zadružno trgovino, skladišča in podobno. Tu bo naš kmet svobodni in brez špekulantskih posrednikov prodajal viške svojih poljskih pridelkov, na drugi strani pa

po najnižjih cenah kupoval razno industrijsko in tekstilno blago. Kmet in delavec si bosta v najlepšem tovariškem sožitju izmenjavala svoje pridelke in izdelke.« ...

**Vir: Jeseniški kovinar, 28. 05. 1948**



**Glas Gorenjske, 1. 1. 1956**

**Obračun v Lancovem.** Vse je postalo tiho. Čisto tiho. Le stoli so tu in tam presunljivo zaškripali. In vendar je bilo tudi prijetno. Vsakdo je brž pogledal tjakaj v upanju, da se bo vendar ta ali oni dvignil in spregovoril, pretrgal ujedljivo tišino.

Toda nič! Pod stropom so še zmeraj lebdele zadnje besede: »Odpiram diskusijo ...« Kot da so besede obtičale nekje za velikim kovanim lestencem sredi stropa in zadržale prisotne v neprijetnem pričakovanju.

Potem se je dvignila neka roka in ... Začelo se je. Ljudje so mnogo, mnogo povedali, hvalili, grajali. Nekaterih stvari so bili zelo veseli – s ponosom so jih pripovedovali in narobe – zaradi nekaterih so se jezili ...

Tako je bilo ondan v Zadružnem domu v Lancovem. Bil je občni zbor Socialistične zveze. Precej se jih je zbralo. Mnogi so prišli iz Ravnice in iz Grabna. Mnogo jih je bilo tudi iz Vošč, Brd, Spodnja Lipnice, Zgornje Lipnice ... In zdaj, ko so bili tu, so hoteli marsikaj povedati – svoje težave in svoje misli o tem in onem. Zato je bilo na občnem zboru zelo živahno. In kako tudi ne. Toliko stvari so slišali o vodovodu, o živini in pašnikih, o delu Rdečega križa, o prireditvah na tem odru ...

Bil je to pravi obračun, kot govorijo zdaj tam okrog. Prvič so se pred ljudmi zvrstili predstavniki vseh organizacij v vasi in povedali, kako jim gre delo spod rok. Govorila je predsednica odbora Rdečega križa, predsednik mladinske organizacije Zveze borcev, predsednik mladih zadrušnikov, predsednik prosvetnega društva. Ljudje so se kar spogledovali. Koliko je teh organizacij! In vsaka ima svoje delo, svojo nalogo. Zdaj so vsi tu. Predstavili so se, povedali na kratko svoje. Seveda, največ sta povedala predsednik kmetijske zadruge in Miro, ki je prišel iz Radovljice. Kot da bi iz rokava stresal številke. Vse to pa je potem pritegnilo ljudi k besedi.

»Vse kar je prav ...!« »Povedali ste nam, kaj vse delajo in zidajo po občini. Lepo je to. Toda nekatere stvari, ne vem če ... Vse kar je prav ...«

Tako je nekdo spregovoril o nekaterih gradnjah in komunalni dejavnosti. V Radovljici urejujejo avtobusno postajo in cesto. Vsi se tega veselijo. Tudi v Lancovem. Saj prav tako hodijo v Radovljico na avtobus. Toda jezijo se, ko vidijo, kako zapravljajo denar: naredijo cesto in jo asfaltirajo, potem pa: drugi načrt ali kdo ve zakaj; vse to spet razkopljejo in spet na novo urejujejo. Tako je povedal prvi.

Spet se je dvignila neka roka. Tudi ta možak je govoril o gradnjah. Na cesti proti Kamni gorici gradijo nov most. Toda premajhno odprtino so pustili pod mostom. Nevarno je, kadar voda naraste. Stari ljudje vedo povedati o velikih poplavah. Ljudje govorijo o tem in pravijo, da most ne ustreza. Treba je to prej paziti, kam gre denar«. Tako je bilo rečeno na občnem zboru. Čez nekaj dni se je namreč pokazalo, da so imeli ljudje prav. Voda je poplavela okolico. Odprtina ni požirala toliko vode, zamašilo se je.

Baje so sklenili dvigniti most, da bi se izognili vodi, toda pripomba ljudi, domačinov na občnem zboru je bila umestna.

Največ so govorili o vodovodu. Nič čudnega. To je vendar pomembno, skupno delo. Ljudje so že pred leti zagrizli v to. In prav nekaj nedelj pred občnim zborom je bilo tam okrog najbolj živahno. Od križišča cesta pri Spodnji Lipnici pa vse do Zadružnega doma v Lancovem so kopali jarek za vodovod. Kar petdeset jih je prišlo neko nedeljo. Vse dopoldne so kopali. In kako kopali! Potem so položili cevi, jih spojili, zasuli in se oddahnili. Toda, kaj kmalu so bili razočarani. Ko so doma odprli pipo, je v njej zapihalo in zagrgalo. Vode – niti kapljice! To se je dogajalo ljudem v Zgornji Lipnici. V cevi voda ni in ni prodrla. Prešibak je bil pritisk. Rezervoar na hribu je prepotreben. Toda cement, železo ... Tega primanjkuje. Tako so povedali oni, ki vodijo to stvar.

Še o nečem so govorili na zboru, kar jim ni bilo prav – o tisti nesrečni paši. Recimo, da živina res dela škodo po gozdovih Lipniške, Radovljiške in Mošenjske planine. Toda treba bi bilo stvar bolje pripraviti. Kmetje bi morali imeti v zameno drugo pašo, toliko krme, da bi bili brez skrbi, kako preživeti živino. Če manjka mesa in mleka, je treba paziti, da ne zmanjšamo števila živine, da je živina dobro krmljena.

Kot so povedali na zboru je zadruga skrbela za to. Toda premalo je bilo sodelovanja in zanimanja med zadružniki, premalo skupnega dela. Zlasti pa, kot so se vsi strinjali – premalo razgovorov s kmeti. Premalo je bilo razgovorov o paši, o škodi, ki jo povzroča živina, o možnostih na Zgoški poljani, o možnostih boljše krme v dolini in podobno – Tako so pripovedovali na občnem zboru.

Povedali so, da bi bilo treba razširiti organizacijo Rdečega križa, kjer je premalo članov. Potem o presvetnem delu! Včasih je bilo v Lancovem zelo živahno. Zlasti pred leti, ko so odprli Zadružni dom z veliko lepo dvorano. Prosvetno društvo Jelovica je prirejalo lepe prireditve. Včasih so na odru tako lepo zaigrali. Tada zdaj? Predlanskim so naštudirali samo eno igro, lani tudi. Letos pa sploh nič. Tudi s pevskim zborom je tako. Klavir leži zaprašen in pozabljen zadaj za odrom. Nihče se ne zmeni zanj. Prodati ga bodo skušali. Potem bi še nekaj dodali in kupili televizijski sprejemnik. Gotovo bi bolj koristil.

Kratek sprehod. Zgodnji mrak jesenskega de je že silil v dolino. Kljub temu je mikavnost kraja vabila na kratek sprehod. Spreodili smo se proti Lancovem, po hribu navzgor proti Zgornji Lipnici in nazaj v dolino. Iz Zgornje Lipnice, iz visokih, neporaščenih vrhov je zelo lep razgled tja proti Bledu pa do javorniških dimnikov; prav blizu se zdi grad v Begunjah, tržiški kot in ravnina, ki se razteza tja proti Kranju in Šmarjetni. Toda eden od teh vrhov, kot izjema, ni poraščen. – Vendar še bolj zanimiv – prav tam smo nenadoma odkrili sive razvaline nekdanjega gradu. Kdo bi govoril zgodovino vseh teh gradov! Ostanki nekdanjih mogočnih zidov štrlijo v zrak,

toda čas jih prerašče – debele bukve in smreke rastejo tam, kjer so bile morda nekoč sobane. Celo vrh zidovja je pognal bor pa bleđičasta smrečica.

Lep, zgodovinski kraj in hkrati razgled po okolici. Razgovarjali so že o tem, da bi tam napravili bife, uredili poti in skušali to uporabiti kot izletniški kraj, kot turistično zanimivost. Toda ostalo je le pri besedah in načrtih. To so povedali kmetje.

Radi pripovedujejo o tem, kar imajo lepega. Seveda le raje govore o načinu gnojenja, o italijanski sorti pšenice, o cesti ...

Potem pa smo se kar nepričakovano sešli s Ferdom, Jankom in drugimi. Mnogo so pripovedovali, kaj tam ljudje delajo, govore in kako žive. Po občnem zboru se marsikaj spremene – pravijo. Drugače začno delati. Priprave na občni zbor Socialistične zveze so prvič konkretno pokazale, da je treba več povezave z vsemi organizacijami. In tako, kot so tam pred vaščani predstavniki organizacij delali obračun, tako bodo delali tudi poslej. Vsi problemi niso zgolj stvar ene same organizacije.

Marsikaj se nadejajo tudi od novih odbornikov. V odbor SZDL so na občnem zboru izvolili kar 5 novih članov. Štirje so mladinci, ki niso stari več kot 22 let. Ni manjkalo pripomb, ko so prišli prvič na dan s takimi predlogi. Toda mladi so že pokazali, da so sposobni. Tako se je pokazalo v samem delu. Nedavni obračun – občni zbor, pa jim je pokazal, kaj je treba delati.

Na poti proti Radovljici smo srečali moža. Pripovedoval je, da so bili okrog Lancovega včasih sami »furmani« in gozdni delavci. Vse je preživljala Jelovica. – Danes je drugače. Tovor so prevzeli tovornjaki in mnogo ljudi hodi na delo v Železarno pa v Verigo, Elan ... Tudi znameniti žebjarji v Kamni gorici so opustili kladiva. Samo vigenjci in njihova nakovala še obstajajo kot zgodovinska zanimivost. »Celo iz Ljubljane jih hodijo gledat,« je dejal na koncu. V njegovem glasu je bil prizvok ponosa. / K. Makuc

**Vir: Glas Gorenjske, 6. 11. 1959**

**Zimski športni dan na Lancovem.** V nedeljo je mladinski aktiv iz Lancovega priredil »I. zimski športni dan«, katerega se je udeležilo nad 120 članov, mladincev in pionirjev. Dopoldne so bili smučarski skoki na 25 m skakalnici, na kateri je dosegel največ točk med pionirji Jelko Koselj, pri mladinski pa Janez Kunčič. Popoldne je bilo zelo živano na sankoških tekmah. Najboljši čas med pionirji je dosegel Stanko Pogačnik, pri pionirka Ivanka Pogačnik, pri mladincih Martin Zupan, pri mladinkah Barbka Lukan, pri članih pa Gabrijel Koselj in Ivan Škof.

Po tekmah so se vsi tekmovalci in drugi zbrali v Zadržnem domu, kjer so priredili družabni večer. Člani pripravljalnega odbora pa so razdelili najboljšim tekmovalcem nagrade. Prav posebno gre zahvala Upravnemu odboru kmetijske zadruge, ki je tokrat imela vse razumevanje za športno dejavnost.

**Glas Gorenjske, 7. 2. 1958**



**Udeleženci sankoških tekem na Lancovem  
Glas Gorenjske, 7. 2. 1958**

**Kmalu konec suše / Prebivalci Lancovega gradijo vodovod – Vrst pred vodnjaki ne bo več – Z Lancovega v Lipnico po vodo / Vojska na Lancovem.** Ne nobenih »krvavo« nevarnih življenjskih spopadov ni, čeprav so pretekle dni na Lancovem odmevali streli kot najtežje topovske granate. Tudi tu so se prebivalci lotili gradnje vodovoda, in ker ga hočejo imeti, so morali razstreljevati kamenje in skale, ki so drug ob drugem skoraj na vsem območju, kjer kopljejo jarke za vodovodne cevi.



Izkop na Lancovem je naporen – samo kamenje in skala.

V nekem smislu pa je bila »vojna« kljub temu na Lancovem že več let. Predsednik gradbenega odbora Franc Zupan – tudi njega in ostale prebivalce Lancovega, ki so

bili zbrani na udarniškem delu, smo obiskali preteklo nedeljo – nam je povedal naslednje:

»Sanitarna inšpekcija nas je že nekajkrat svarila pred možnostjo obolenja zaradi slave vode, ki jo imamo. Če bi izbruhnil požar, bi bili sploh nemočni. Za denar, da bi si izgradili vodovod, smo prosili več let, vendar brez uspeha. Za nas ni bilo ničesar, tudi toliko ne, da bi bili vsaj z vodo preskrbljeni.«



Zupan Franc – predsednik gradbenega odbora na Lancovem

V pogovor se je vmešal član vodovodne skupnosti iz Kroke Alojz Dežman: »Letos pa smo prehiteli vse in upam, da smo zaradi vode naredili konec. Naša skupnost je predvidela za ureditev vodovoda ob desnem bregu Save od Podnarta pa do Lancovega za letos 17 milijonov dinarjev. Če bi odlašali, bi zaradi skromnih sredstev verjetno tudi letos izpadli in še za eno leto ostali brez vode.«

Janez Kunčič, ki so ga prebivalci Lancovega izbrali za kandidata na bližnjih volitvah v novo občinsko skupščino, pa je sedaj, ko potekajo gradbena dela nadvse uspešno, z zadovoljstvom rekel: »Kdor prvi melje – najboljše melje. Z deli smo začeli 1. maja letos, čez štirinajst dni pa bomo imeli dograjen glavni vod. Ker smo se prvi lotili dela, bomo prav gotovo dobili tudi potrebni denar.«

24 hiš in 27 moških. Sedaj gradijo na Lancovem vodovod za 24 hiš. To je šele začetek gradnje. – V bližnji prihodnosti bodo morali misliti še na nadaljevanje gradnje še za Spodnje Lancovo, Brda in Vošče. Vendar je že sedanja gradnja zahtevna – izkopati je potrebno samo za glavni vod okoli 2500 metrov jarka. Glavni vod izkopavajo s skupnimi močmi, za priključke pa bodo poskrbeli vsak zase, čeprav so

nekateri od glavnega voda oddaljeni tudi do 200 metrov. Pri delu morajo seveda pomagati tudi ženske. Moških je na Lancovem premalo; samo 27 jih je starih nad 16 let in sposobnih za delo. Zato so morali na pomoč poklicati tudi nekatere plačane delavce.

Kramljanje ob vodnjaku. Med našim pogovorom se je zbrala ob edinem vodnjaku na Lancovem kar lepa skupina gospodinj s škafi in svitki. – Čakale so v vrsti na vodo. Med čakanjem sicer ni bilo godrnjanja, morda tudi zaradi tega ne, ker bo zaradi vode zadeva kmalu urejena, gospodinjje so le kramljale in pri tem jih nismo zmotili z našo navzočnostjo. Prijazno so nam pripovedovale o dogodkih, ki so jih doživele na račun vode v svoji dolgoletni preteklosti.

Ena izmed njih, ki si mora pri hoji pomagati s palico, nam je povedala: »Bila je huda zima. – Sama sem bila doma s šestimi otroki. Morala sem pristaviti za kosilo, toda bila sem brez vode. Tudi v vodnjaku je ni bilo, ker je zamrznila. Videla sem, da sosede hodijo po vodo na Lipnico. Kaj pa naj bi naredila? Naj bi pustila majhne otroke same, zato da bi šla po vodo? Najraje bi samo jokala.«



Gneča pred edinim vodnjakom na Lancovem.  
Upajmo, da bo v kratkem konec borbe za vodo.

Podobnih bridkih zgodb bi lahko žene z Lancovega pripovedovale dolge ure. Ljudje iz mest bi jim skoraj ne verjeli, čeprav so resnične. Kako hudo je brez vode, si skoraj ni moč zamišljati. – Težave, ki lahko nastanejo, najlepše ilustrirajo žrtve, ki jih bodo vložili prebivalci Lancovega, da bodo prišli do vodovoda. Upajmo, da bodo vodovod res kmalu tudi imeli. / Bogdan Fajon.

**Vir: Glas, 15. 5. 1963**

**»Srečni dnevi« v Lancovem.** Med člani prosvetnega društva Jelovica v Lancovem so v soboto, 10. aprila na domačem odru uprizorili sodobno komedijo Claudea Pugota »Srečni dnevi«. V nedeljo pa so uprizoritev ponovili. Ti mladi igralci so letos priredili že nekaj kulturnih in recitacijskih večerov, na katerih so se usposabljali za nastopanje na odru, občinstvu pa so že ob tem pripravili zaželeno razvedrilo. V Lancovem pri Radovljici imajo zelo lepo in urejeno dvorano, zato občani radi zahajajo na prireditve, saj jim je to edino kulturno razvedrilo v kraju.

**Uprizoritev komedije.** Z uprizoritvijo razmeroma zahtevne komedije francoskega avtorja so mladi igralci prikazali del vedrega, vsakdanjega življenja mladine, ki se želi razveseliti v brezskrbnosti in veselju ter v naivni mladostni ljubezni. Delo je polno optimizna, vere v življenje in v sočloveka. Na zanimiv in duhovit način z veliko poezije in bogastvom prisposodob ter domislic pa hkrati razkriva probleme mladih, njihove mladostne sanjarije, muhe in simpatije.

Mladi Lancovčani so z uprizoritvijo zadeli vedri ritem in dinamiko komedije. V nekaterih prizorih so se znali vživeti v odrsko igrano tako, da je njihovo nastop učinkoval na gledalce zelo prepričljivo in sproščeno. Igro je režiral Gabrijel Pesjak. Z delom bodo nastopili 8. maja v Mošnjah v okviru občinske dramske revije. Še preje pa bodo nekajkrat gostovali po sosednjih krajih. / J. B.

**Vir: Glas, 14. 4. 1965**

.....

To je osnovna mapa, kjer bodo zbrani članki, ki jih bomo o Lancovem (in okolici) našli v digitaliziranih starih časopisih. Začasno bodo nekaj časa v tej mapi tudi najstarejše podobe (vedute, slike, fotografije ...), karte (zemljevidi, mape ...) in podobno (npr. skeni občinskih žigov, poštinih žigov ...).

Ko bo vsega preveč, bomo mapo razdelili v dve; v bistvu bomo iz te mape naredili bogatejšo mapo, ki bo nosila naslov »Zgodovina Lancovega«. V to mapo pa bomo potem vlagali vse, kar bomo našli (in seveda lahko pretipkali ali poskenirali) o tem koncu naše občine.

Tak primer so »dobravske mape«. Kaj vse se da najti o majhnih zaselkih pa nam je pokazal g. Rok Gašperšič z fenomenalno knjigo *Monografija vasi Mišače*.

Nam znana literatura, ki govori o zgodovini Lancovem (in okolici):

-

.....

.....

**Sestavil: Goran Lavrenčak – DAR**

Prvič objavljeno: 30. 6. 2017

glavrencak@gmail.com